ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Τακ. Γραφείο ΚΕΜΠ. ΑΘ.
Αριθμός Αδείας 4570
ΚΩΔ. 6772

ΕΛΤΑ Hellenic Post

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ

ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ■ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΛΑΔΣΤΩΝΟΣ 10, 106 78 ΑΘΗΝΑ ■ ΤΗΛ. 210 3303.455 ■ ΧΡΟΝΟΣ 38ος ■ ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2017- ΦΥΛΛΟ 139

Προς υλοποίηση, μια υποσχεθείσα πρωτοβουλία του Δ.Σ. του Συλλόγου μας

Στο φύλλο 118, σελ. 2, της εφημερίδας μας, το Δ.Σ. είχε παρουσιάσει τους ειδικούς σκοπούς τους οποίους θα πρέπει να εξυπηρετεί το «Σπίτι του Απόδημου Καναλιώτη». Σ' αυτούς, εκτός της φιλοξενίας αποδήμων Καναλιωτών, περιλαμβάνονταν και η λειτουργία εργαστηρίου μελέτης του φαινομένου της αποδημίας των Καναλιωτών και της μετανάστευσης γενικότερα, καθώς και η λειτουργία του ως χώρου συναντήσεων ομάδων εργασίας σχετικών με την αποδημία και ως χώρου άλλων πολιτισμικού και κοινωνικού χαρακτήρα εκδηλώσεων συλλογικών οργάνων του απόδημου και ντόπιου πληθυσμού. Στο πλαίσιο της μελέτης του φαινομένου της αποδημίας των Καναλιωτών και των λόγων της «ερήμωσης» που αυτή προκάλεσε στην πληθυσμιακή εικόνα και στις οικονομικοκοινωνικές δομές στο χωριό τη σύγχρονη εποχή, το Δ.Σ. στη συνεδρίαση της 28ης Μαρτίου 2016, θ. 30, είχε αποφασίσει να διερευνήσει τη δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής στο γνωστικό αντικείμενο της αιτιογένειας και των επιπτώσεων της αποδημίας-μετανάστευσης ή, εναλλακτικά, εκπόνησης μεταπτυχιακού επιπέδου εργασίας σχετικής με το αντικείμενο αυτό. Προς την/τον υποψήφια/ο διδάκτορα ή μεταπτυχιακή/ό φοιτήτρια/φοιτητή θα παρείχετο δωρεάν φιλοξενία εκ μέρους του Συλλόγου μας στον Ξενώνα «Λάμπρος Παπαγεωργίου» και υποτροφία ποσού 5.000 ή 1.000 ευρώ αντίστοιχα, με χορηγό της υποτροφίας τον κο Βασίλη Μπρακατσούλα. Σχετική λεπτομερής ανακοίνωση είχε καταχωρηθεί στο φύλλο 134, σελ.3., της εφημερίδας μας.

Η προσπάθεια αναζήτησης καθηγητή Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με σχετικό με την αποδημία γνωστικό αντικείμενο, που θα ενδιαφερόταν να αναθέσει και παρακολουθήσει την εκπόνηση μιας, σε πρώτη φάση, μεταπτυχιακού επιπέδου εργασίας, ευοδώθηκε στο πρόσωπο της επίκουρης καθηγήτριας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) κας Μαρίας Παρταλίδου, διδάσκουσας στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Αγροτικής Οικονομίας του Τμήματος Γεωπονίας του Πανεπιστημίου αυτού, η οποία βρήκε την ιδέα μας ενδιαφέρουσα.

Σε συνεννόηση με την καθηγήτρια διαμορφώθηκε ως εξής ο τίτλος της εργασίας: «Αιτιογένεια της ιστορικής πορείας της αποδημίας πληθυσμού ευνοημένων ως προς τις αναπτυξιακές συνθήκες νεοελληνικών αγροτικών κοινοτήτων, οικονομικοκοινωνικές συνέπειες, σύγχρονες προοπτικές ανάκαμψης - Η περίπτωση της Κοινότητας Καναλίων Καρδίτσας».

Εκτός από την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία θα επιβλέψει η κα Παρταλίδου και για την εκπόνηση της οποίας έχει ήδη επιλεγεί η μεταπτυχιακή φοιτήτρια Νικολέτα Τηλιοπούλου, θα λειτουργήσει στον Ξενώνα στις αρχές του φθινοπώρου ένα ολιγοήμερης διάρκειας εργαστήριο, υπό την εποπτεία και τη διδασκαλία της καθηγήτριας, με θέμα την τεχνική της προσωπικής αφήγησης και τη συμβολή της στην επιτόπια έρευνα στις αγροτικές περιοχές και στο οποίο θα συμμετάσχει ένας περιορισμένος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών (μέχρι 15-18 ατόμων) του ΑΠΘ. Οι αφηγήσεις, που θα ληφθούν από την φοιτήτρια αργότερα με αφηγητές συγχωριανούς μας, θα αποτελέσουν μέρος της μεθοδολογίας συγκέντρωσης ερευνητικού υλικού για την εκπόνηση της εργασίας. Η δημιουργία ενός ντοκυμαντέρ για το ρόλο και τη χρήση της αφήγησης ανθρώπων του χωριού στην καταγραφή της ιστορίας του τόπου, θα ολοκληρώσει τη λειτουργία του εργαστηρίου και θα ενσωματωθεί στην τελική εργασία της μεταπτυχιακής φοιτήτριας.

Στους φοιτητές και την καθηγήτριά τους θα παρασχεθεί δωρεάν φιλοξενία στον Ξενώνα «Λάμπρος Παπαγεωργίου». Η κα Ευαγγελία Ζήση έχει την καλοσύνη, εφόσον χρειαστεί, να προσφέρει δωρεάν διαμονή και στους ξενώνες «Εν Καναλίοις» κάτω από το Πνευματικό Κέντρο του χωριού.

Η κα Μαρία Παρταλίδου έχει κάνει ήδη στις 18 Μαΐου μια πρώτη αναγνωριστική επίσκεψη στο χωριό μας, με την ευκαιρία της συμμετοχής της σε ευρωπαϊκή συνάντηση στην περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα στις 17-21 Μαΐου, και ξεναγήθηκε στον Ξενώνα από τον Πρόεδρο της Κοινότητας κο Χρίστο Ζέκιο.

Πιστεύουμε ότι θα παραχθεί ένα αξιόλογο έργο για την ιστορία, τις γενεσιουργές αιτίες και τις συνέπειες της αποδημίας των Καναλιωτών για το χωριό μας, η πραγματοποίηση του οποίου εμπίπτει επίσης απόλυτα στους σκοπούς του «σπιτιού του απόδημου Καναλιώτη».

Το Διοικητικό Συμβούλιο
του Συλλόγου Καναλιωτών της Αθήνας

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Στην τελετή των αποκαλυπτηρίων της προτομής του

ΖΗΣΗ ΣΚΑΡΟΥ

του Καναλιώτη Απόστολου Ζήση

Σάββατο 9 Σεπτεμβρίου 2017, ώρα 19.00

Δημοτικό Σχολείο Καναλίων

Τα αποκαλυπτήρια θα τελέσει ο Δήμαρχος Μουζακίου κος Γεώργιος Κωτσός

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΥΡΓΙΩΤΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΣΑΒΕΛΛΑ ΓΙΔΑΡΑΚΟΥ-ΚΑΦΦΕ

Καλό καλοκαίρι στο χωριό!

Στιγματογραφία του Στέφανου Γ. Πρίντσιου με θέμα «Άποψη του χωριού κάτω από την κληματαριά»

Περιεχόμενα

ΑΠΟΨΗ .....ΣΕΛ. 2
ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΟΛΟ .....ΣΕΛ. 3-4
ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ ..... ΣΕΛ. 5-7
ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ..... ΣΕΛ. 8-9
ΝΕΑ ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΩΝ .....ΣΕΛ. 10-11
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ.....ΣΕΛ. 12
ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
ΑΠ' ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ.....ΣΕΛ. 13
ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ ΣΕΛ.14-16

ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
Πολιτιστικός Σύλλογος Καναλιωτών Αθήνας
Γραφ.: Γλάδστωνος 10 - 106 78 Αθήνα
Τηλ/Fax: 210 33.03.455
email: ekanalia@otenet.gr
ΑΦΜ.: 998339380 - ΔΟΥ: Α' Αθηνών

ΕΚΔΟΤΗΣ
Λάμπρος Πυργιώτης του Αποστόλου -
Πολιτιστικός Σύλλογος Καναλιωτών Αθήνας
Γραφ.: Γλάδστωνος 10 - 106 78 Αθήνα

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
Ισαβέλλα Γιδαράκου-Καφφέ του Νικολάου
Λάμπρος Πυργιώτης του Αποστόλου

ΣΧΕΔΙΑΣΤΡΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
Εφη Φρεμεντίτη
Γραφίστρια

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Μπίλιος Κώστας

e-mail: bekoum@otenet.gr

Εκκλησιασμός στον Ιερό Ναό Αγίων Αποστόλων, στο χώρο της αρχαίας αγοράς

Άποψη της μικρής Καναλιώτικης συντροφιάς στον αύλιο χώρο του ναού

Η εορτή των Αγίων Αποστόλων, όπως είναι γνωστό, είναι και εορτή του Συλλόγου Καναλιωτών της Αθήνας, ο οποίος επικαλείται τους Αγίους Αποστόλους ως Προστάτες του. Όπως κάθε χρόνο, τιμώντας τη μνήμη των προστατών του Συλλόγου μας Αγίων Αποστόλων, εκκλησιαστήκαμε κι εφέτος την παραμονή της εορτής των, κατά την ακολουθία του Μεγάλου Εσπερινού, στον φερώνυμο Ιερό Ναό που βρίσκεται εντός του χώρου της αρχαίας αγοράς κάτω από την Ακρόπολη. Τα παρευρισκόμενα μέλη του Συλλόγου πολύ λίγα. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Λάμπρος Πυργιώτης με την κόρη του Άρτεμη και τους ανιψιούς του Αποστόλη και Γιώργο, η Γενική Γραμματέας Ισαβέλλα Γιδαράκου-Καφφέ, ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας Σωτήρης Παπανικολάου, και ο πάντοτε παρευρισκόμενος τιμώντας τις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας Βάιος Αναγνώστου. Ο καύσωνας των ημερών εκείνων, ιδιαίτερα αισθητός τις μεταμεσημεριανές ώρες όπως οι ώρες του εσπερινού, ήταν ίσως ένας σημαντικός λόγος της μικρής συμμετοχής.

Ο ναός των Αγίων Αποστόλων είναι ένας μεγάλης ιστορικής αξίας μεσο-βυζαντινός ναός, που χρονολογείται από τα τέλη του 10ου αιώνα. Αρχικά πρέπει να λειτουργούσε ως βαπτιστήριο και γύρω στο 1000 μ.Χ. τροποποιήθηκε σε σταυροειδή ναό με τρούλο, στηριζόμενο σε τέσσερις κίονες με ρωμαϊκά κιονόκρανα. Αναστηλώθηκε τη δεκαετία του 1950 στην αρχική μορφή του ναού των Αγίων Αποστόλων, απαλλαγμένος από πρόσθετες επεκτάσεις και προσθήκες τμημάτων που είχαν προστεθεί στο παρελθόν και σήμερα, χαρακτηρισμένος ως προστατευόμενο βυζαντινό μνημείο, λειτουργεί μία φορά το χρόνο την ημέρα της εορτής της Σύναξης των Αγίων Αποστόλων. Η ιστορική σημασία του ίδιου του ναού και του χώρου της αρχαίας αγοράς όπου βρίσκεται και το γεγονός επίσης ότι η πρόσβαση για τους προσκυνητές είναι εύκολη, αποτελούν σημαντικούς λόγους για την επιλογή του ναού αυτού για τον εκκλησιασμό των μελών του Συλλόγου στον πανηγυρικό Εσπερινό της εορτής των Προστατών του. Ο εορτασμός έχει πλέον καθιερωθεί να γίνεται κάθε χρόνο και καλούνται όλα τα μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν, να γνωρίζουν ότι εκεί θα βρισκόμαστε κάθε απόγευμα 29ης Ιουνίου, στην ακολουθία του πανηγυρικού Εσπερινού.

Υπενθυμίζουμε ότι στο φύλλο της εφημερίδας μας 126, σελ. 3, υπάρχει δημοσιευμένο εκτενές άρθρο με πληροφορίες σχετικά με την αρχιτεκτονική και την ιστορία του ναού από την αρχική κατασκευή του έως σήμερα, όπου ο αναγνώστης μπορεί να ανατρέξει για να τα ξαναθυμηθεί και να δει φωτογραφίες του ναού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Καναλιωτών της Αθήνας

Εκδήλωση για τον λογοτέχνη Ζήση Σκάρο

του Αρτέμη Χαλάτση

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία την Τετάρτη 10 Μαΐου 2017, ώρα 20.00, εκδήλωση του Συλλόγου των εν Βόλω Καναλιωτών Καρδίτσας στον Βόλο, προς τιμήν του συγχωριανού μας λογοτέχνη και πολυγραφότατου συγγραφέα Ζήση Σκάρου (Απόστολου Ζήση, 1917-1997), με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 100 χρόνων από τη γέννηση του και των 20 χρόνων από τον θάνατό του. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε πλήθος συγχωριανών μας και λοιπών φίλων του συγγραφέα, με αποτέλεσμα να γεμίσει τη βιβλιοθήκη «Κυριαζή» στον Βόλο.

Κύριοι ομιλητές της εκδήλωσης ήταν ο γράφων, (Αρτέμης Χαλάτσης), πρόεδρος του Συλλόγου των εν Βόλω Καναλιωτών Καρδίτσης , ο οποίος ανέλαβε και ρόλο συντονιστή της εκδήλωσης στα διαδικαστικά θέματα της παρουσίασης. Κατά την ομιλία του ως πρώτος ομιλητής κατά τη σειρά των ομιλητών αναφέρθηκε στα βασικότερα σημεία της ζωής του τιμώμενου συγγραφέα, στις ημερομηνίες-σταθμό της ζωής του, καθώς και σε κάποιες βασικές αναφορές για το συγγραφικό του έργο. Ακολούθησε η ομιλία του έγκριτου πανεπιστημιακού Βασίλη Αναγνωστόπουλου, ομότιμου καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ο οποίος αναφέρθηκε εκτενώς στη ζωή του συγγραφέα, στην αποβολή του από όλα τα σχολεία της χώρας κατά το σχολικό έτος 1933/34 καθώς και σε άλλα σημεία της ζωής του, δεδομένου ότι έχει συγγράψει πόνημα κατά το παρελθόν για τη ζωή, την κοινωνική και τη συγγραφική πορεία του Ζήση Σκάρου. Ακολούθησε ως τρίτος κατά σειρά ομιλητής ο συγχωριανός μας και ιδρυτικό μέλος του Συλλόγου μας Κωνσταντίνος Μαυρομμάτης, πρώην λυκειάρχης, ο οποίος αναφέρθηκε στην επαφή που είχε ο ίδιος με τον συγγραφέα από την εποχή που ήταν νεαρός φοιτητής της φυσικομαθηματικής σχολής στην Αθήνα και περιέγραψε επακριβώς τα σημεία της συνάντησής τους και πόσο είχε εντυπωσιασθεί από την προσωπικότητα του συγγραφέα. Ήταν τόσο ζωντανή η αφήγησή του που όλοι νομίσαμε ότι ήμασταν παρόντες σ' εκείνη τη συνάντηση του 1958 στο σπίτι του συγγραφέα στην Αθήνα. Τον κύκλο των ομιλητών έκλεισε ο πολύπειρος Βασίλης Μπρακατσούλας, πρώην βουλευτής, ο οποίος αρχικά αναφέρθηκε στην επιτακτική ανάγκη της παραμονής νέων ανθρώπων και οικογενειών στο χωριό μας, το οποίο δυστυχώς γεράζει καθημερινά. Έριξε το βάρος στους συλλόγους που είναι αποκλειστικά υπεύθυνοι στο να διατηρηθούν οι παραδόσεις του χωριού μας και η επαφή με το χωριό. Στη συνέχεια της ομιλίας του αναφέρθηκε με πολύ παραστατικό τρόπο στη γνωριμία του συγγραφέα με τη γυναίκα της ζωής του Τίτη (Αφροδίτη Σαμαρά), καθώς και σε προσωπικές εμπειρίες που είχε ο ίδιος από τη φιλία του με τον συγγραφέα. Το σπουδαίο της βραδιάς ήταν πως καμία ομιλία δεν επισκίασε την άλλη, καθώς ο κάθε ομιλητής αναφέρθηκε σε διαφορετικά αποσπάσματα της ζωής και της δραστηριότητας του συγγραφέα, με αποτέλεσμα να διατηρηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον των ακροατών καθόλη τη διάρκεια της εκδήλωσης.

Ο Άρης Λιάκος στο βήμα, εκ μέρους του Συλλόγου της Αθήνας, και οι κύριοι ομιλητές της εκδήλωσης (από αριστερά): Αρτέμης Χαλάτσης, Κωνσταντίνος Μαυρομμάτης, Βασίλης Αναγνωστόπουλος, Βασίλης Μπρακατσούλας

Ο Αλέκος Χριστοδούλου σε σύντομο χαιρετισμό

Οι ηθοποιοί Βασίλης Μητσάκης και Αμαλία Γκιζά

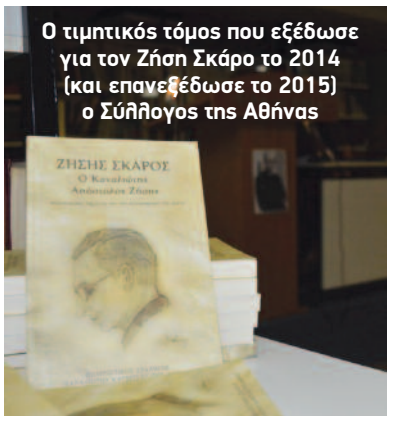

Ο τιμητικός τόμος που εξέδωσε για τον Ζήση Σκάρο το 2014 (και επανεξέδωσε το 2015) ο Σύλλογος της Αθήνας

Ένα διαφορετικό τόνο στην εκδήλωση έδωσαν και οι προσκαλεσμένοι ηθοποιοί και αφηγητές Βασίλης Μητσάκης και η σύζυγός του Αμαλία Γκιζά, οι οποίοι με γλαφυρό και παραστατικό τρόπο διάβασαν ενδιάμεσα των ομιλιών αποσπάσματα από έργα του συγγραφέα, ενθουσιάζοντας τους ακροατές με τον ξεχωριστό χρωματισμό και τόνο της φωνής τους. Τέλος, αξίζει να συγχαρούμε και να επαινέσουμε το γεγονός της παρουσίας δύο ανθρώπων που ήρθαν από μακριά μόνο και μόνο για τη συγκεκριμένη εκδήλωση και οι οποίοι άνοιξαν την αυλαία απευθύνοντας σύντομο χαιρετισμό. Πρώτος ο Άρης Λιάκος, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ανιψιός του συγγραφέα, που βρέθηκε κοντά μας ως εκπρόσωπος του Συλλόγου των Καναλιωτών της Αθήνας και ο οποίος ήταν φανερά συγκινημένος τόσο από τη συνολική επιτυχία της εκδήλωσης όσο και από τις τοποθετήσεις των ομιλητών. Μαζί με αυτόν και ο Αλέκος Χριστοδούλου, ο οποίος ήρθε από τα Κανάλια ως εκπρόσωπος (πρόεδρος) του Συλλόγου του χωριού μας και δήλωσε

Συνέχεια στη σελίδα 4

Τελετή των αποκαλυπτηρίων της προτομής του ΖΗΣΗ ΣΚΑΡΟΥ στο χωριό

Πρόσκληση του Συλλόγου Καναλιωτών Βόλου

Ο Σύλλογος του Βόλου προσκαλεί όλους τους Καναλιώτες του Βόλου και τους φίλους τους, το Σάββατο 9 Σεπτεμβρίου 2017, στην τελετή των αποκαλυπτηρίων της προτομής του ΖΗΣΗ ΣΚΑΡΟΥ στο Δημοτικό Σχολείο Καναλίων.

Στο πρόγραμμα της εκδρομής στο χωριό περιλαμβάνεται επίσης δείπνο στην πλατεία (προαιρετικά).
Ώρα αναχώρησης του λεωφορείου:
4.00 μ.μ. από την Πλατεία Ελευθερίας (έμπροσθεν Δικαστηρίων)
Ώρα επιστροφής 11.00 μ.μ.
Εισιτήριο: 10 ευρώ κατ΄ άτομο (τα παιδιά δωρεάν)
Δηλώσεις συμμετοχής έως 5 Σεπτεμβρίου

Για πληροφορίες και συμμετοχές επικοινωνήστε με:
Αρτέμη Χαλάτση (Πρόεδρος) 6946188322, 2421047593,
email: arthalatsis@yahoo.gr
Βιργινία Κέλλα (Αντιπρόεδρος) 6936800133
Όλγα Μαυρομάτη (Δημόσιες σχέσεις) 6972319461

Η εκδρομή θα πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον συμπληρωθεί ένας επαρκής αριθμός συμμετεχόντων.

Συνέχεια από τη σελίδα 3

την υποστήριξή του στους συλλόγους των Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Βόλου, οι οποίοι πραγματοποιούν κοινωνικό έργο. Συνεχάρη δε την πρωτοβουλία αυτή του Βόλου αλλά και της Αθήνας παλαιότερα για την πραγματοποίηση τιμητικών εκδηλώσεων για τον Ζήση Σκάρο. Όλη η εκδήλωση ηχογραφήθηκε. Ακολούθησε σύντομη συζήτηση. Όσον αφορά στην απορία που εξέφρασα προσωπικά στην αρχή της εκδήλωσης, «από πού προέρχεται το ψευδώνυμο Σκάρος», καθώς όπου και να έψαξα στο διαδίκτυο δεν βρήκα απάντηση, η απάντηση δόθηκε από τον Βασίλη Μπρακατσούλα, που είπε ότι προέρχεται από τη φράση που χρησιμοποιούσαμε στο χωριό, «να σκαρίσουμε τα πρόβατα», δηλαδή να τα ξεκινήσουμε από το μαντρί.

Ο Σύλλογός μας ευχαριστεί δημοσίως όλους όσους τον τίμησαν με την παρουσία τους στη συγκεκριμένη εκδήλωση, καθώς και τον κο Γιάννη Καραθανάση, υπεύθυνο της λαϊκής βιβλιοθήκης «Κυριαζή», με τα μέλη του Δ.Σ. της, που μας παραχώρησαν αφιλοκερδώς την αίθουσα.

Επιστημονική ημερίδα – εκδήλωση τιμής στον Κωνσταντίνο Μαυρομμάτη*

Το Σάββατο, 1η Απριλίου και ώρα 10.30, στο αμφιθέατρο «Γιάννης Κορδάτος» του παραλιακού συγκροτήματος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στον Βόλο, άρχισε η επιστημονική ημερίδα – εκδήλωση τιμής στον Κωνσταντίνο Μαυρομμάτη, πρόεδρο της Εταιρείας Αστρονομίας και Διαστήματος. Την διοργάνωσε το Ιστορικό Αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως, με διευθυντή τον π. Χαρίλαο Παπαγεωργίου, θεολόγο – φιλόλογο και με πρόσκληση του Μητροπολίτη Δημητριάδος και Αλμυρού κ.κ. Ιγνατίου. Είχε δε συνδιοργανωτές τους φορείς: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Εταιρεία Αστρονομίας, Μαθηματική Εταιρεία, Σύλλογο Καναλιωτών, Χριστιανική Στέγη, Χορωδία Εκπαιδευτικών και Κέντρο Βιβλίου Μαγνησίας.

Μετά τις προσφωνήσεις των εκπροσώπων των φορέων, η ημερίδα εκτυλίχθηκε σε τρεις κύκλους.

Στον πρώτο πρωινό κύκλο (11.30–12.30) έγιναν δύο εισηγήσεις, των: Κωνσταντίνου Σδρόλια, Δρ μαθηματικού – συμβούλου Π.Ε. Μαγνησίας, με θέμα «Τα διδακτικά εγχειρίδια των μαθηματικών ως διαχρονικοί χάρτες αποτύπωσης της διδασκαλίας του μαθήματος στο Δημοτικό Σχολείο», και Χρίστου Ξενάκη, Δρ φυσικού – επιτίμου συμβούλου φυσικών, με θέμα «Ο θεσμός των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Ένα παράδειγμα μίξης λαών, κουλτούρας και γνώσης».

Στο δεύτερο πρωινό κύκλο (13.00–14.30) έγιναν τρεις εισηγήσεις, των: Ισαβέλλας Γιδαράκου–Καφφέ, ομότιμης καθηγήτριας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα «Η ελληνική γεωργία στη διαδρομή του χρόνου και οι σύγχρονες προκλήσεις», Βασιλείου Αναγνωστοπούλου, ομότιμου καθηγητού Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με θέμα «Συνάντηση με τον Κώστα Μαυρομμάτη στη διασταύρωση των δρόμων μας», και Αντωνίου Σμυρναίου, επίκουρου καθηγητού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με θέμα «Σκέψεις πάνω στην έννοια του "χριστιανού επιστήμονα"».

Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού κ.κ. Ιγνάτιος συγχαίρει τον τιμώμενο, παρουσία του π. Χαρίλαου και μερικών από τα εγγόνια του

Στον τρίτο κύκλο του απογεύματος (17.00–19.00) έγιναν τρεις, επίσης, εισηγήσεις, των: Ιωάννη Σειραδάκη, ομότιμου καθηγητού Αστρονομίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα «Ο θεσμός των Ολυμπιάδων Αστρονομίας και η 20χρονη γνωριμία μας με τον τιμώμενο», Λουκά Ζαχείλα, επίκουρου καθηγητού Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με θέμα «27 έτη "φωτός": Είναι πολλά μπαμπά;», και Διονυσίου Σιμοπούλου, αστρονόμου, πρώην διευθυντού του Ευγενιδείου Ιδρύ-

Δωρεά προθήκης με καπνά από την Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας και Σποράδων στον Σύλλογο των εν Βόλω Καναλιωτών Καρδίτσης, με σκοπό την τοποθέτησή της στο Λαογραφικό Μουσείο Καναλίων

του Αρτέμη Χαλάτση

Ένα νέο έκθεμα – στόλισμα βρίσκεται εδώ και λίγο καιρό στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Καναλίων Καρδίτσας, που στεγάζεται στο παλιό δημοτικό σχολείο του χωριού μας. Πρόκειται για ένα ξύλινο έπιπλο-προθήκη διαστάσεων 1,90x1,44 με δίφυλλο τζάμι, το οποίο περιέχει αρμαθιές δέκα διαφορετικών ποικιλιών καπνού από όλη την Ελλάδα, μεταξύ των οποίων και αρμαθιά της ιστορικής ποικιλίας του χωριού μας «Ζίχνα Καναλίων». Το έκθεμα βρισκόταν σε πολύ κακή κατάσταση στον 6ο όροφο του παλιού κτηρίου καπνού στο Βόλο, το οποίο εδώ και χρόνια ήταν εγκαταλελειμμένο και είναι ευχής έργο που δεν πετάχθηκε στα σκουπίδια, καθώς, όπως φαίνεται, ήταν αρκετά βαρύ για να μεταφερθεί στο ισόγειο μιας και το κτήριο δεν διαθέτει ανελκυστήρα. Το έπιπλο είναι ηλικίας περίπου 50 ετών.

Σχετική ανακοίνωση για την τυχαία ανακάλυψη της προθήκης αυτής και της πρόθεσης του Συλλόγου Καναλιωτών Βόλου να καταβληθεί προσπάθεια ώστε να μεταφερθεί στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Καναλίων έχει γίνει από τον κο Κωνσταντίνο Μαυρομμάτη στο φύλλο 138, σελ. 7, της εφημερίδας ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ.

Ειδικότερα, ένα πιο λεπτομερές ιστορικό αυτής της σπουδαίας ανακάλυψης και δωρεάς έχει ως εξής:

Κατά την πρόσφατη μετακόμιση των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του Νομού Μαγνησίας στους τρεις πρώτους ορόφους του κτηρίου καπνού (οι 4ος έως και 6ος παρέμειναν μη λειτουργικοί και αχρησιμοποίητοι) ο συγχωριανός μας σχολικός σύμβουλος πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Κωνσταντίνος Σδρόλιας, η υπηρεσία του οποίου μεταφέρθηκε στον 3ο όροφο του κτηρίου, ανακάλυψε το έπιπλο με την αρμαθιά της «Ζίχνας Καναλίων» και εντυπωσιάσθηκε. Ευθύς ενημέρωσε τον πρώην πρόεδρο του Συλλόγου μας Κωνσταντίνο Μαυρομμάτη με σκοπό να βρεθεί τρόπος για την απόκτηση του και την ανακατασκευή του σε εκθεσιακή μορφή, με απώτερο σκοπό την τοποθέτησή του στο Μουσείου του χωριού μας. Ο κος Μαυρομμάτης με τη σειρά του ενημέρωσε άμεσα τον γράφοντα, (Αρτέμη Χαλάτση), πρόεδρο του Συλλόγου των Καναλιωτών Βόλου, ο οποίος κατά ευτυχή συγκυρία είναι Γεωπόνος και υπάλληλος της Περιφέρειας Θεσσαλίας, στην οποία ανήκει το κτήριο του καπνού.

Ο χώρος στον οποίο βρισκόταν η προθήκη με φανερά σημάδια εγκατάλειψης φωτογραφήθηκε από τον Αρτέμη Χαλάτση προκειμένου να ξεκινήσουν οι διαδικασίες δωρεάς

Εκείνος, ενεργώντας άμεσα ήρθε σε επαφή με την πολιτική προϊσταμένη του αντιπεριφεριάρχη Μαγνησίας και Σποράδων κα Δωροθέα Κολυνδρίνη και τον περιφερειακό σύμβουλο κο Γιώργο Κίτσιο, οι οποίοι συμφώνησαν χωρίς δισταγμό να δωρίσουν το έκθεμα στο Σύλλογό μας, με σκοπό την ανακατασκευή του και την τοποθέτηση του στο Μουσείο του χωριού μας. Με τη συμβολή και του συγχωριανού μας Αλέκου Χριστοδούλου, προέδρου του Μορφωτικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Καναλίων (ΜΕΣΚ), που ανέλαβε τη μεταφορά, το έκθεμα έφτασε στο χωριό μας στα χέρια του μερακλή δάσκαλου Αντώνη Λάσδα, ο οποίος αφού το ανακατασκεύασε και το περιποιήθηκε, το τοποθέτησε σε περίοπτη θέση του Μουσείου μας, απτή απόδειξη της ιστορίας της ποικιλίας καπνού του χωριού μας «Ζίχνα Καναλίων», με την καλλιέργεια της οποίας μεγάλωσαν γενιές και γενιές. Είναι εντυπωσιακό πως κατά την επίσκεψή μου στο χώρο, καθώς άνοιξα την προθήκη της τζαμαρίας με τα καπνά η μυρωδιά τους ήταν ακόμη τόσο έντονη σαν να τοποθετήθηκαν χθές.

Οι ποικιλίες καπνών που υπάρχουν στην προθήκη:

ΣΑΡΙ ΑΛΜΥΡΟΥ, ΜΑΥΡΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ, ΜΑΥΡΑ ΦΑΛΑΝΗΣ, ΜΑΥΡΑ ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ, ΜΑΥΡΑ ΓΑΛΑΝΟΒΡΥΣΗΣ, ΜΑΥΡΑ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ, ΖΙΧΝΑ ΚΑΝΑΛΙΩΝ, ΜΑΥΡΑ ΘΕΟΠΕΤΡΑΣ, ΜΥΡΩΔΑΤΑ ΣΜΥΡΝΗΣ, ΜΑΥΡΑ ΓΟΝΝΩΝ, ΔΙΑΦΟΡΑ.

Αναμνηστική φωτογραφία από την εκδήλωση

ματος Αθηνών, με θέμα «Ο Κωνσταντίνος Μαυρομμάτης και οι ψίθυροι του Σύμπαντος».

Ενδιάμεσα, ο Μητροπολίτης κ.κ. Ιγνάτιος προσφώνησε τον τιμώμενο και του επέδωσε το Χρυσό Σταυρό της Μητρόπολης Δημητριάδος μαζί με το συνοδευτικό κορνιζωμένο συγχαρητήριο δίπλωμα, ενώ ο π. Χαρίλαος παρουσίασε μερικά βιογραφικά στοιχεία, με την εμπνευσμένη προσλαλιά του.

Η απογευματινή εκδήλωση πλαισιώθηκε με τη συναυλία της χορωδίας των εκπαιδευτικών (πρόεδρος, ο φιλόλογος Γεώργιος Τουφεξής), υπό την διεύθυνση της Αναστασίας Τζάλλα, καθηγήτριας μουσικής. Την εκδήλωση παρουσίασε και συντόνισε η δημοτική υπάλληλος – καθηγήτρια Όλγα Μαυρομάτη–Σιώρου, η οποία συγκίνησε τους ακροατές με την από καρδιάς σύντομη ομιλία της, εκπροσωπώντας τα παιδιά και τα εγγόνια του τιμωμένου.

Η εκδήλωση έκλεισε με ευχαριστιακή ομιλία του κ. Κωνσταντίνου Μαυρομμάτη προς τους διοργανωτές, τους ομιλητές και το μεγάλο πλήθος του κόσμου που κατέκλυσε το αμφιθέατρο, καθώς και με ένα 10λεπτο βίντεο από τη ζωή και τη δράση του, που το συνέθεσε ο δημιουργός και υπεύθυνος της λειτουργίας της ιστοσελίδας της Εταιρείας www.astronomos.gr, κ. Παναγιώτης Γερμάνης, μηχανικός λογισμικού Η/Υ – αστροπαρατηρητής.

*Από το δελτίο τύπου που δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες του Βόλου.

Γνωμικά Ανάλεκτα - ένα μικρό ανθολόγιο*

Του Χρίστου Γ. Κοτρώτσιου
Θεολόγου-Φιλολόγου
τ. Γενικού Επιθεωρητού Μ.Ε.

Το «γνωμικόν» εκ του γνώμη, δηλώνει το απόφθεγμα, το λεχθέν, τη ρήση, το ρητό. Αυτό που ειπώθηκε, γράφτηκε και ισχύει.

Τα «ανάλεκτα» είναι τα ξαναλεγόμενα, εκ του αναλέγω-ομαι. Είναι φράσεις που επαναλαμβάνονται και χρησιμοποιούνται από το πλήθος των ανθρώπων στη μεταξύ τους επικοινωνία με την ομιλία ή τη γραφή, ανεξαρτήτως μορφωτικού επιπέδου.

Τα γνωμικά είναι ηθικά παραγγέλματα κατά κανόνα, με γενική ευρύτατη αποδοχή και κύρος, που πηγάζει από τη νόηση και τη γνώση. Τα επιβεβαιώνει η μακρόχρονη ανθρώπινη πείρα. Πρόκειται για τις λιγόλογες προτάσεις που αποτυπώνουν τον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς. Ανταποκρίνονται στην αλήθεια, το ηθικό και το δίκαιο.

Λέγονται και επαναλαμβάνονται συχνά με δύο ή τρεις λέξεις. Πολλά είναι «δίλεκτα» ή « τρίλεκτα». Αν λέγονταν με κάποια μακρολογία-περιττολογία, θα έπαιρναν τη μορφή διδαχής, μαθήματος, με μειωμένο ενδιαφέρον και απώλεια χρόνου. Για τη βραχυλογία των γνωμικών ο Χαιρονεύς Πλούταρχος στο έργο του «Ηθικά» λέγει: «Είναι σφυρήλατος νους εν σμικρώ όγκω».

Παρακάτω θα σημειώσουμε μερικά, «δίλεκτα» ή «τρίλεκτα» ή και με περισσότερες λέξεις. Τα πιο πολλά προέρχονται από τους αρχαίους Έλληνες σοφούς, την Αγία Γραφή, τον Αίσωπο, τον Σωκράτη, τον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη και άλλους σπουδαίους ανθρώπους της αρχαίας εποχής.

Δυστυχώς με το μονοτονικό σύστημα που ισχύει σήμερα αποβαίνει πολύ δυσχερής η απόδοση αυτών των γνωμικών-αναλέκτων, διότι χάνουν το ύφος, τη φρεσκάδα τους, την αίγλη και το μεγαλείο τους.

*Από το βιβλίο μας «Γνωμικά Ανάλεκτα Ι», Νέα Φιλαδέλφεια, 2008

Αγαθούς τίμα	Ανιαρόν αργία	Άρχε σεαυτού
Αιδώς, θεμέλιον αρετής	Αρχή σοφίας φόβος Κυρίου	Ατυχούντι μη επιγέλα
Αναρχίας μείζον ουκ έστι κακόν	Άπαις βίος, άφροντις	Γλώττης κράτει
Γνώθι σαυτόν	Διαβολήν μίσει	Ελεύθερον το εύψυχον
Επισφαλές προπέτεια	Επί ξυρού ακμής	Επί σοφία μη επαίρου
Έργον ουδέν όνειδος	Μέτρον άριστον	Μηδέν άγαν
Κυβερνάν εστί προβλέπειν	Κύριος δίσωσιν σοφίαν	Μη έριζε γονεύσι
Οι καιροί ου μενετοί	Οίνος καθρέπτης νου	Μη ειδώς, σίγα
Πρεσβύτερον σέβου	Πάσαλος πασάλω εκρούεται	Τέκνα παίδευε
Σοφία κτημάτων αθάνατον	Ύβρις ύβριν γεννά	Χρόνου φείδου
Χρόνος σοφώτερος σύμβουλος	Ψυχής νοσούσης, ιατροί λόγοι	

Η Ελληνική γεωργία στη διαδρομή του χρόνου και οι σύγχρονες προκλήσεις

της Ισαβέλλας Γιδαράκου
Ομότιμης Καθηγήτριας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Το κείμενο αποτελεί την εισήγηση της κας Ισαβέλλας Γιδαράκου-Καφφέ στην επιστημονική ημερίδα-εκδήλωση τιμής στον κο Κωνσταντίνο Μαυρομμάτη, την οποία διοργάνωσε η Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ιστορικού της Αρχείου, το οποίο πραγματοποιεί πολιτιστικές εκδηλώσεις όπου προβάλλει προσωπικότητες που σημάδεψαν την πνευματική φυσιογνωμία της περιοχής της. Η Ημερίδα, στην οποία συμμετείχαν ως συνδιοργανωτές οκτώ ακόμη φορείς, πραγματοποιήθηκε την 1η Απριλίου 2017, ημέρα Σάββατο, στο αμφιθέατρο «Γιάννης Κορδάτος» του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στον Βόλο.

Η θέση της γεωργίας στην εθνική οικονομία

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί βασικό πυλώνα της εθνικής μας οικονομίας, παρά τη σημαντική διαχρονική συρρίκνωση της συμμετοχής του στο ΑΕΠ και στην απασχόληση (από 30% στο ΑΕΠ και 54% στην απασχόληση στην αρχή της μεταπολεμικής δεκαετίας σε 4% και 10% αντίστοιχα το 2013)[1].

Εξασφαλίζει το σύνολο σχεδόν της πρώτης ύλης για τις γεωργικές βιομηχανίες και υποστηρίζει πλήθος άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων.

Συμμετέχει με 32% περίπου στο σύνολο των εξαγωγών (έτος 2014) με το εμπορικό ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων να είναι όμως από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 και εξής αρνητικό (2 δισεκατομμύρια ευρώ το 2013).

Η γεωργία αναγνωρίζεται όμως σήμερα και ως σημαντικός παράγοντας διατήρησης του κοινωνικού ιστού και του ανθρωπογενούς φυσικού περιβάλλοντος στις αγροτικές περιοχές, ιδιαίτερα στις ορεινές και μειονεκτικές που αντιμετωπίζουν και μεγαλύτερο κίνδυνο αποδιάρθρωσης.

Οι πολιτικές που καθόρισαν την ανάπτυξη της γεωργίας και τα πρότυπα παραγωγής στη διαδρομή του χρόνου

Η αγροτική μεταρρύθμιση της δεκαετίας του 1920 ήταν καθοριστική για την εγκαθίδρυση της μικρής οικογενειακής εκμετάλλευσης σε όλη την επικράτεια του ελληνικού χώρου, με την αναγκαστική απαλλοτρίωση των τσιφλικιών αλλά και της μεσαίου μεγέθους ιδιοκτησίας (300 στρεμ. και άνω) για την αποκατάσταση του μεγαλύτερου μέρους του κύματος των προσφύγων της Μικρασιατικής καταστροφής και άλλων γηγενών ακτημόνων[2]. Οι εκμεταλλεύσεις μέχρι 20 στρέμματα αποτελούσαν πλέον το 60% και αθροιστικά μέχρι 50 στρέμματα το 87% του συνόλου[3]. Η μεταρρύθμιση μετέτρεψε σε ιδιοκτήτες γης που καλλιεργούσαν σχεδόν όλους τους έλληνες γεωργούς (80%), εξαλείφοντας σχεδόν παντελώς την τάξη των κολλήγων και των μισθωτών γης της πρότερης περιόδου (3% και 6% πλέον, αντίστοιχα, στο σύνολο των γεωργών).

Η επικράτηση της αυτόνομης οικογενειακής εκμετάλλευσης αποτέλεσε καταλυτικό παράγοντα στην αλλαγή των έως τότε εφαρμοζόμενων συστημάτων παραγωγής, που χαρακτηρίζονταν από την κοινοτική δουλεία της εφαρμογής της κατά ζώνες καλλιέργειας (τριετούς ή διετούς αμειψισποράς). Το ανθρώπινο δυναμικό είχε πλέον τα οικονομικά και ηθικά κίνητρα να εξαντλήσει το σύνολο των δυνάμεών του στην ελεύθερη επιλογή περισσότερο επικερδών συνδυασμών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών και εκτροφής ζώων. Το κράτος, ιδιαίτερα μετά το οικονομικό κραχ του 1929-30, ενθάρρυνε την καλλιέργεια εμπορευματικών ειδών για το εξαγωγικό εμπόριο, ενώ οι πολιτικές ανάπτυξης της οικονομίας ήταν στραμένες προς την αγροτική ανάπτυξη και τη σιτάρκεια παρά προς τις βιομηχανικές δραστηριότητες, καθώς η στενότητα κεφαλαίων αποτελούσε βασική αιτία υστέρησης της βιομηχανικής ανάπτυξης της χώρας[4]. Τα σιτηρά, κυρίαρχα είδη του μεσογειακού χώρου στα συστήματα καλλιέργειας, ξεπερνώντας την κρίση που υπέστησαν στη διάρκεια της Μικρασιατικής εκστρατείας, αύξησαν τις εκτάσεις τους. Ο καπνός, ικανή καλλιέργεια να εκμεταλλευτεί εδάφη μειωμένης γονιμότητας, ξηρά, ημιορεινών και ορεινών περιοχών (η ποικιλία μπασμάς ιδιαίτερα) στα οποία προσαρμόζεται καλύτερα από οποιαδήποτε άλλη καλλιέργεια και να ενσωματώνει πολλά οικογενειακά ημερομίσθια με αποτέλεσμα να εξασφαλίζει μεγαλύτερο εισόδημα από καλλιέργειες που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στα

Συνέχεια στη σελίδα 6

Η Ελληνική γεωργία στη διαδρομή του χρόνου και οι σύγχρονες προκλήσεις

Συνέχεια από τη σελίδα 5

ίδια εδάφη[5], αποτέλεσε βασική απασχόληση των γηγενών και προσφύγων μικροκτηματιών στην ανατολική Μακεδονία και Θράκη, όπου ήταν και οι κύριες περιοχές καλλιέργειας των ευγενών καπνών ανατολικού τύπου. Η ανάκαμψη των εξαγωγών μετά τα πρώτα χρόνια της κρίσης του 1929-30 σήμανε μια λαμπρή εποχή για τον καπνό, που αναδείχθηκε σε εθνικό προϊόν, κύρια πηγή εισροής συναλλάγματος και φορολογικής προσόδου, αντικαθιστώντας το ρόλο της σταφίδας της προηγούμενης περιόδου και θεραπεύοντας το πρόβλημα που δημιουργούσε η διαχρονική μείωση των εξαγωγών της. Στο χωριό μας, τα Κανάλια της Καρδίτσας, τα ζιχνομυρωδάτα Καναλίων έγιναν η βασική καλλιέργεια και η κύρια πηγή εισοδήματος για όλα τα νοικοκυριά έως και τη δεκαετία του 1980, με τίτλους τέλους για την καλλιέργεια το 2003 εξαιτίας των πολιτικών της νεότερης περιόδου. Το βαμβάκι μπήκε επίσης στο μεσοπόλεμο δυναμικά στα συστήματα καλλιέργειας, λόγω της ζήτησης της ευρωπαϊκής αγοράς για παραγωγή ειδών ένδυσης και της αναδυόμενης ελληνικής βαμβακοβιομηχανίας. Τα λαχανοκομικά τριπλασίασαν τις εκτάσεις τους στα 15 χρόνια μετά τη μεταρρύθμιση, αυξάνοντας τις εκτάσεις τους σε πεδινές περιοχές και εκμεταλλευόμενα τη βελτίωση των δυνατοτήτων άρδευσης. Σημαντικότατη αύξηση σημείωσε επίσης η έκταση των κτηνοτροφικών φυτών, ανάγκη και συνέπεια του περιορισμού της νομαδικής κτηνοτροφίας και της αύξησης των συστημάτων της ποιμνιακής στατικής ή και σταβλισμένης κτηνοτροφίας.

Η οικονομία της χώρας έως το τέλος της δεκαετίας του 1950 πορεύτηκε με την εικόνα μιας οικονομίας εντονότατου γεωργικού χαρακτήρα, αναπαράγοντας το πρότυπο της κλειστής αυτοτρεφόμενης οικογενειακής μονάδας.

Η μεταπολεμική περίοδος χαρακτηρίζει την εποχή της σύγχρονης γεωργίας και το πέρασμα από τη γεωργία συντήρησης στη γεωργία αγοράς. Από το 1960 και εξής η ελληνική γεωργία παρουσίασε μια εξαιρετική δυναμική εξέλιξης. Ήταν η εποχή της «ευφορίας» στην εξέλιξη της γεωργίας σε όλο τον χώρο των βιομηχανικών χωρών της Δύσης, έως τα μέσα της δεκαετίας του 1970 τουλάχιστον οπότε άρχισαν να γίνονται ορατά τα προβλήματα που προκαλούσε η αγροτική έξοδος. Πρωταρχικό ρόλο τις δύο πρώτες δεκαετίες της περιόδου εκείνης έπαιξαν στη γεωργία της χώρας μας η αυξανόμενη χρήση τεχνολογικών εισροών (λιπάσματα, γεωργικά μηχανήματα, φυτοφάρμακα), η βελτίωση του κλάδου της μεταποιητικής βιομηχανίας γεωργικής πρώτης ύλης, η κρατική παρέμβαση η οποία μέσω του εθνικού συστήματος στήριξης των τιμών ενθάρρυνε ή αποθάρρυνε κάποιες καλλιέργειες για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης του δευτερογενή τομέα, η αυξανόμενη αστικοποίηση του πληθυσμού και οι αλλαγές στις διατροφικές συνθήκες, που σηματοδότησαν εξελίξεις και στα καλλιεργητικά συστήματα. Επίσης, σημαντικό ρόλο έπαιξε η ίδρυση της Διεύθυνσης Γεωργικών Εφαρμογών στο Υπουργείο Γεωργίας τη δεκαετία του 1950 και το συμβουλευτικό προς τους αγρότες έργο των γεωπόνων έως και τη δεκαετία του 1970 (ιεραποστολικό όπως ονομάζεται για την εποχή εκείνη), που επέτυχε τον εθνικό στόχο της σιτάρκειας, όνειρο των πολιτικών της μεσοπολεμικής περιόδου, και συνέβαλε επίσης στη διεύρυνση της σύνθεσης των καλλιεργούμενων φυτικών ειδών με νέες βελτιωμένες ποικιλίες φυτών αλλά και φυλών ζώων από τα ερευνητικά ιδρύματα της χώρας[6]. Η επανάσταση στον τομέα των νέων τεχνολογιών και της γενετικής μηχανικής από τη δεκαετία του 1970 και εξής (δεν αναφερόμαστε σε γονιδιακές επεμβάσεις) στον ευρύτερο αναπτυγμένο κόσμο έδωσαν στη συνέχεια σχεδόν απεριόριστες δυνατότητες στη βελτίωση των ποικιλιών των φυτών και των φυλών των ζώων και επηρέασαν και την ελληνική γεωργία με την εισαγωγή τους στα παραγωγικά συστήματα.

Ως και τα μέσα της δεκαετίας του 1980 κυρίαρχος στόχος των πολιτικών για τη γεωργία μας ήταν η μεγέθυνση του κλήρου με τη μείωση του αριθμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (το 1960 ήταν 1. 160.000) και η εντατικοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας με αύξηση της χρήσης εισροών, ελπίζοντας ότι θα δημιουργηθούν εκμεταλλεύσεις με εισοδήματα ανταγωνιστικά εκείνων των άλλων τομέων της οικονομίας (στόχος και της τότε Κοινοτικής γεωργίας, σχέδιο Μάνσχολτ). Το μέγεθος του κλήρου αυξήθηκε όμως ελάχιστα, ενώ με την εντατικοποίηση της χρήσης εισροών έγινε εμφανής η διαίρεση του γεωργικού χώρου σε δυναμικές αρδευόμενες πεδινές περιοχές και σε ορεινές και μεονεκτικές όπου τα συστήματα παρέμειναν εκτατικά και ο κοινωνικός ιστός συρρικνώθηκε υπέρμετρα. Στις νησιωτικές η γεωργία συνδυάστηκε με τον τουρισμό.

Μετά το 1980 η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και η εφαρμογή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) αποτελούσε πλέον σημαντικό παράγοντα επιρροής των εξελίξεων στη γεωργία. Από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 και ιδιαίτερα από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 η φιλοσοφία της ΚΑΠ όσον αφορά την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου διαφοροποιήθηκε. Η διαφοροποίηση των δυνατοτήτων αγροτικής ανάπτυξης στις διάφορες περιοχές υποδείκνυε την ανάγκη διαφορετικής αναπτυξιακής προσέγγισης, η οποία δεν θα λειτουργούσε στη λογική του ενιαίου αγροτικού χώρου μιας χώρας με κοινά προβλήματα και οριζόντιες λύσεις, αλλά στη λογική των χωρικών ενοτήτων ως χώρων με τις δικές τους ιδιαιτερότητες από πλευράς διαθέσιμων πόρων που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και στους άλλους τομείς της οικονομίας της κάθε περιοχής και ευκαιρίες πρόσθετου εισοδήματος για τα αγροτικά νοικοκυριά της. Η ολοκληρωμένη, ενδογενής, τοπική ανάπτυξη και η πολυαπασχόληση των αγροτικών νοικοκυριών αποτέλεσαν πλέον κύριους στόχους της αγροτικής πολιτικής. Από τη γεωργία επιζητείτο ένας πολυλειτουργικός ρόλος, αφενός εκείνου της παραγωγής ποιοτικών και ασφαλών για την υγεία του καταναλωτή τροφίμων και αφετέρου εκείνου της παραγωγής δημόσιων αγαθών, όπως αγροτικών τοπίων, προστασίας των οικοσυστημάτων από επιβαρύνσεις της, υποστήριξης πρόσθετων δραστηριοτήτων σχετικών και μη με τη γεωργική δραστηριότητα για τα μέλη του αγροτικού νοικοκυριού (π.χ. μέσω του τουρισμού στην ύπαιθρο) κ.ά.

Στη στροφή αυτή ως προς τους αναπτυξιακούς στόχους και τη γεωργία συνέτειναν επίσης το υψηλό κόστος που δημιουργούσε στην Κοινότητα η υπερπροστατευτική αγροτική πολιτική της, οι πιέσεις στις διαπραγματεύσεις στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου για φιλελευθεροποίηση των αγορών με αιτιάσεις ότι η υψηλή προστασία των προϊόντων της Κοινότητας δημιουργεί στρεβλώσεις στην παγκόσμια αγορά, τα διατροφικά σκάνδαλα (π.χ. των τρελών αγελάδων), αλλά και η ανάγκη πλέον να ληφθούν μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. Μετά το report Brundtland της Παγκόσμιας Επιτροπής για το κοινό μας μέλλον στον πλανήτη το 1987 και το Παγκόσμιο Συνέδριο στο Ρίο το 1992 για την αειφορική ανάπτυξη, η ΚΑΠ προέβλεπε πλέον στόχους και για τη ρύθμιση των σχέσεων γεωργίας και περιβάλλοντος. Από τη δεκαετία του 1990 και εξής όλες οι μεταρρυθμίσεις της ΚΑΠ κατά τις προγραμματικές περιόδους που ακολούθησαν έως την πρόσφατη μέχρι το 2020 ισχυροποιούσαν τη σύνδεση της ανάπτυξης της γεωργίας με την παράλληλη ανάπτυξη και των άλλων τομέων της οικονομίας στον αγροτικό χώρο, ενώ οι επιδοτήσεις έμπαιναν στο στόχαστρο για μειώσεις και σύνδεση της χορήγησής τους με εφαρμογή αγροπεριβαλλοντικών μέτρων.

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο (2014-2020) η αγροτική πολιτική προσβλέπει στην έξυπνη βιώσιμη ανάπτυξη, βασισμένη στη γνώση, στην καινοτομία και στις συμπράξεις των ενδιαφερόμενων φορέων (των stakeholders) στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικών/περιφερειακών αναπτυξιακών δράσεων και στην ανταγωνιστικότητα της γεωργίας με ποιοτικά και πιστοποιημένα προϊόντα που θα μπορούν να ανταγωνίζονται στην εθνική και διεθνή αγορά

Βασικές εξελίξεις στην έγγεια διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλεύσεων, στους κλάδους παραγωγής και στα κοινωνικά χαρακτηριστικά των εργαζόμενων στη γεωργία, στη διαδρομή του χρόνου

Οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις είναι σε αριθμό 709.449 (έτος 2013) σε μια καθοδική πορεία από τις αρχές της δεκαετίας του 1960 και εξής (μείωση 38,5%)[7]. Ο μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος αποτελεί όμως μόνιμο διαρθρωτικό χαρακτηριστικό της ελληνικής γεωργίας. Το μέσο μέγεθος, 48 στρέμματα, είναι ένα από τα μικρότερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο (Ε.Ε-28 =161 στρέμματα[8]) αποτελούμενο από 6-7 αγροτεμάχια. Αυξήθηκε μόνο κατά 10 περίπου στρέμματα από την αρχή της μεταπολεμικής περιόδου. Οι μισές εκμεταλλεύσεις έχουν κλήρο κάτω από 20 στρέμματα και αθροιστικά το 77% κάτω από 50 στρέμματα. Η ενοικίαση αποτελεί μέσο μεγέθυνσης της χρησιμοποιούμενης έκτασης της εκμετάλλευσης, με το μειονέκτημα όμως της αδυναμίας να προβεί ο μισθωτής σε διαρθρωτικές βελτιώσεις και επενδύσεις στη γη που δεν του ανήκει.

Αντίθετα, στο μεταπολεμικό διάστημα επιτελέστηκε μια αλματώδης βελτίωση της τεχνολογικής υποδομής, που εν μέρει αντιστάθμισε προβλήματα που έθετε η αδυναμία σοβαρής προσαρμογής της εγγείου υποδομής. Η αρδευόμενη έκταση από τα 2,5 εκατομμύρια στρέμματα το 1950 έφτασε τα 11,8 εκατομμύρια το 2013 (σχεδόν 50% της χρησιμοποιούμενης γεωργικής γης). Ο Θεσσαλικός κάμπος που αγναντεύουμε από το χωριό μας άλλαξε χρώμα, από χρυσίζων το καλοκαίρι με τις καλαμιές σε καταπράσινο με το βαμβάκι, τα τριφύλλια και το καλαμπόκι. Αλματώδης αύξηση σημειώθηκε επίσης και στη χρήση γεωργικών μηχανημάτων και αγροχημικών, με περιβαλλοντική όμως επιβάρυνση ορατή σε πολλές περιοχές, όπως η νιτρορύπανση στο Θεσσαλικό κάμπο.

Η γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή χαρακτηρίζεται από υψηλή συμμετοχή της αξίας των προϊόντων φυτικής παραγωγής έναντι της κτηνοτροφικής, με σχέση περίπου 70:30 αμετάβλητη σε όλη τη μεταπολεμική περίοδο, σε αντίθεση με τις χώρες της Ε.Ε. όπου η σχέση είναι κατά το μάλλον ισόρροπη (55:45)[9]. Η βελτίωση του συσχετισμού ζωικής προς φυτική παραγωγή αποτελεί μια διαρκή και μη επιτεύξιμη πρόκληση για την αγροτική πολιτική της χώρας μας.

Οι αροτραίες καλλιέργειες και τα δενδρώδη αποτελούν τις δύο κύριες κατηγορίες χρήσεων της χρησιμοποιούμενης γης, καλύπτοντας περίπου το μισό (49,6%) και το 25% αντίστοιχα της συνολικής χρησιμοποιούμενης[10]. Στον κλάδο της φυτικής παραγωγής έγιναν σημαντικές αναδιαρθρώσεις των καλλιεργειών και προσαρμογές στις οικολογικές και τεχνολικές συνθήκες. Συνοπτικά, μειώθηκαν κατακόρυφα εκτάσεις καλλιεργειών μικρής εμπορικής αξίας και για αυτοκατανάλωση του νοικοκυριού που δεν μπορούσαν να εκμηχανιστούν αρκετά οι εργασίες τους (π.χ. βρώσιμα όσπρια έως και 80%), με σοβαρή επίπτωση στο επίπεδο αυτάρκειας της χώρας στα προϊόντα αυτά (σήμερα περίπου 46%[11]). Πολλά από αυτά τα προϊόντα έχουν ιδιαίτερη σημασία σήμερα ως παραδοσιακά προϊόντα με τοπική ταυτότητα, που υποστηρίζεται η αύξηση της καλλιέργειάς τους (π.χ. φασόλια Πρεσπών, φάβα Σαν-

τορίνης κλπ). Επίσης, ακολουθώντας υποστηριζόμενα από Κοινοτικές πολιτικές προγράμματα και πολιτικές επιδοτήσεων για αναδιαρθρώσεις των καλλιεργειών, μπήκαν στο παραγωγικό σύστημα νέες καλλιέργειες, όπως αβοκάντο, ακτινίδιο, σπαράγγι, ενεργειακά φυτά. Αυξήθηκε επίσης η έκταση του σκληρού σιταριού έναντι του μαλακού για το οποίο το επίπεδο αυτάρκειας είναι πλέον πολύ χαμηλό (33%). Επίσης, αυξήθηκαν σχεδόν κατακόρυφα οι εκτάσεις δενδρώνων (+73% μεταξύ 1961-2000 και με συνέχιση της αύξησης με μικρότερο όμως ρυθμό έκτοτε), νέες ποικιλίες δενδρωδών υπερπρώιμες και όψιμες βοήθησαν στην επέκταση της περιόδου αγοράς και υποτροπικά φυτά μπήκαν σιγά-σιγά στα συστήματα παραγωγής.

Στην ομάδα των βιομηχανικών φυτών μειώθηκαν μέχρις εξαφάνισης εκτάσεις παραδοσιακών προϊόντων (π.χ. λιναριού, ροδιάς, αραχίδας, πιπεριών για κόκκινο πιπέρι, κ.ά.), πολλά από τα οποία σήμερα αποκτούν ξανά ενδιαφέρον για βιομηχανική χρήση ή ως προϊόντα υπερτροφών (superfoods).

Το βαμβάκι ακολούθησε μια αλματώδη πορεία αύξησης των εκτάσεων και της παραγωγής του και εντοπίστηκε κατεξοχήν στο διαμέρισμα της Θεσσαλίας, και ιδιαίτερα στους νομούς Καρδίτσας και Λάρισας, φτάνοντας το ρεκόρ των 4,4 εκατομμυρίων στρεμμάτων το 1995. Στη συνέχεια, οι Κοινοτικές πολιτικές συγκράτησης της έκτασής του και ειδικότερα η αναθεώρηση της ΚΑΠ του 2004 με την υποχρέωση της μερικής αποδέσμευσης της επιδότησής του από την παραγωγή, περιόρισαν την καλλιέργεια στα 2,8 εκατ. στρέμματα (2014). Ωστόσο το βαμβάκι είναι μια ανανεωτικατάστατη καλλιέργεια για τη χώρα, με εξαιρετική ποιότητα βαμβακοϊνών, τροφοδότης πολλών ειδών μεταποιητικών βιομηχανιών και βιοτεχνιών[12].

Ο καπνός από το 2004 και μετά υπέστη κάθετη μείωση των εκτάσεών του έως και την εξαφάνισή του από παλαιότερες παραδοσιακές για το προϊόν περιοχές (π.χ. το χωριό μας, τη Στ. Ελλάδα), πλην της ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης όπου επίσης μειώθηκαν σημαντικά, εξαιτίας της Κοινοτικής μεταρρύθμισης του 1992 που προέβλεπε μείωση των ποσοστώσεων του καπνού και της επιδοτησής του και της μεταρύθμισης επίσης του 2004 για τον τρόπο χορήγησης των επιδοτήσεων μιας σειράς προϊόντων και της επιλογής του Υπουργείου Γεωργίας για πλήρη αποδέσμευση της επιδότησης του καπνού από την παραγωγή. Η παραγωγή του από 142 χιλιάδες τόνους το 2001 μειώθηκε σε 30-40 χιλιάδες τόνους την περίοδο 2010-13. Ο ρυθμός επέκτασης του ηλίανθου ανακόπηκε σχετικά σύντομα, λόγω της μικρής ανταγωνιστικότητας σε σχέση με άλλα είδη (χαμηλές στρεμματικές αποδόσεις, χαμηλές τιμές, συνυπευθυνότητα και αργότερα Κοινοτική πολιτική για μείωση των θεσμικών τιμών των ελαιοπρωτεϊνούχων με τη μεταρρύθμιση του 1992). Σήμερα ωστόσο ο ηλίανθος (όπως και η αγριοαγκινάρα και η ελαιοκράμβη)[13] θεωρείται ως το κατεξοχήν κατάλληλο για ενεργειακή χρήση φυτό και η σημασία του αυξάνεται ξανά ως επιλεγόμενο είδος καλλιέργειας. Το ζαχαρότευτλο, σημαντική βιομηχανική καλλιέργεια ως και τη δεκαετία του 1980, έπαψε να έχει ενδιαφέρον, όπως και η βιομηχανική τομάτα εξαιτίας της σχετικής ευρωπαϊκής πολιτικής.

Η αμπελοκαλλιέργεια εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό κλάδο, παρά τη μείωση των εκτάσεών της, με αξιόλογες ποικιλίες επιτραπέζιων και ποικιλίες σταφυλιών για οινοποίηση και σημαντικό ρόλο του κρασιού στο εξαγωγικό μας εμπόριο.

Η βιολογική παραγωγή κατακτά έδαφος σε όλα τα καλλιεργούμενα είδη, ιδιαίτερα όμως σε εκείνα που οι εισροές σε αγροχημικά και υπό το συμβατικό σύστημα παραγωγής είναι χαμηλές, όπως η ελαιοκαλλιέργεια (475 χιλιάδες στρέμματα συνολικά σε βιολογικό και μεταβατικό στάδιο, έτος 2015). Τα δημητριακά σημειώνουν επίσης σημαντικές εκτάσεις (411 χιλιάδες στρέμματα συνολικά), όπως και τα σανοδοτικά, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία γιατί στηρίζουν τη βιολογική κτηνοτροφία σε ζωοτροφή[14]. Η καλλιεργούμενη με βιολογική παραγωγή έκταση ανέρχεται όμως μόλις σε 2,6% της συνολικής χρησιμοποιούμενης έκτασης. Το ποσοστό ανεβαίνει στο 11% περίπου,αν συνυπολογιστούν και οι βοσκότοποι ως βιολογικές

Το σύστημα καλλιέργειας του βαμβακιού, κυρίαρχο στην εποχή μας

εκτάσεις, επειδή δεν υφίστανται βελτιωτική διαχείριση με αγροχημικά.

Στον τομέα της κτηνοτροφίας η χώρα εμφανίζει μεγάλα ελλείμματα ιδιαίτερα σε βόειο κρέας και σε γαλακτοκομικά, τα οποία επιβαρύνουν σημαντικά το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων, χωρίς να φαίνεται ότι υπάρχει μεσοπρόθεσμα τουλάχιστον προοπτική αύξησης της εγχώριας παραγωγής. Ο βαθμός αυτάρκειας είναι πολύ υψηλός για το αιγοπρόβειο γάλα και κρέας (97% και 94% αντίστοιχα) αλλά πολύ χαμηλός για το γάλα και κρέας των αγελάδων (58% και 29%)[15].

Ο κλάδος της αιγοπροβατοτροφίας αποτελεί τον πρωταγωνιστή της κτηνοτροφίας μας. Διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι της βοοτροφίας και χοιροτροφίας επειδή μπορεί να αξιοποιεί εκτάσεις που από τη φύση τους δεν προσφέρονται για άλλης μορφής αξιοποίηση (ορεινούς βοσκοτόπους, επικλινείς εκτάσεις, κλπ) και εξασφαλίζει ένα σημαντικό ποσοστό εισροών σε ασήμαντες ή πολύ χαμηλές τιμές. Επίσης, τα προϊόντα της δεν αντιμετωπίζουν το σκληρό ανταγωνισμό που αντιμετωπίζουν τα προϊόντα της βόειας και χοίρειας παραγωγής από τα αντίστοιχα των χωρών της Ευρωπαϊκής αγοράς.

Στον κλάδο της βοοτροφίας η γαλακτοπαραγωγή αποτελεί την κύρια κατεύθυνση. Βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση σε σχέση με την κατεύθυνση της κρεοπαραγωγού και αναπαραγωγού βοοτροφίας, γιατί το γάλα, ως προϊόν νωπό και φθαρτό, αντιμετωπίζει μικρότερο ανταγωνισμό από ομοειδή προϊόντα των χωρών της Κοινότητας έναντι του κρέατος και των παρασκευασμάτων του. Οι εκμεταλλεύσεις γαλακτοπαραγωγού αγελαδοτροφίας έχουν σε μεγάλο βαθμό εκσυγχρονιστεί, τα ζώα είναι ξενικής προέλευσης με υψηλές αποδόσεις γάλακτος. Για παράδειγμα, η πιο συνήθης φυλή γαλακτοπαραγού αγελάδος, η holstein-friesian, μπορεί να δώσει 5.000-8.000 κιλά γάλα ετησίως. Ένα ευρύ φάσμα επίσης προϊόντων (εμβόλια, αντιβιοτικά κλπ) έδωσαν τη δυνατότητα ασφαλούς χειρισμού των μονάδων αλλά, μαζί με τη βελτίωση στις οργανωτικές τεχνικές, έδωσαν και τη δυνατότητα συγκέντρωσης των ζώων και μεγέθυνσης των μονάδων.

Αντίθετα, η κρεοπαραγωγός και αναπαραγωγός βοοτροφία αντιμετωπίζει περισσότερες δυσκολίες λόγω του υψηλότερου ανταγωνισμού των προϊόντων κρέατος από άλλες χώρες, τόσο οι εκτροφές πάχυνσης μοσχαριών κάποιες από τις οποίες είναι εκσυγχρονισμένες, μεγάλου μεγέθους (έως και 3.000 ζώα), εντατικές σε επενδύσεις σταβλισμού, εκμηχάνισης και χρήσης συμπυκνωμένων τροφών, με σοβαρά όμως προβλήματα ανταγωνιστικότητας, όσο και η αναπαραγωγός αγελαδοτροφία για παραγωγή μοσχαριών για πάχυνση, στην οποία η παραγωγικότητα είναι χαμηλή και κύριος στόχος είναι η είσπραξη των επιδοτήσεων[16].

Η πτηνοτροφία και η χοιροτροφία απεξαρτήθηκαν από τον παράγοντα «γη» και έγιναν συστηματικές εκτροφές. Ο βαθμός αυτάρκειας για το κρέας των πουλερικών και τα αυγά είναι πολύ υψηλός (83,5% και 93% αντίστοιχα) και ο κλάδος εμφανίζει καλές προοπτικές ανάπτυξης. Αντίθετα ο κλάδος της χοιροτροφίας υπέστη σημαντική συρρίκνωση τα τελευταία τριάντα χρόνια και ο βαθμός αυτάρκειας στο χοιρινό κρέας είναι πλέον αρκετά χαμηλός (35,6 %).

Ο αριθμός όλων των ειδών των ζώων που εκτρέφονται μειώνεται και αυτό συμβαίνει σε όλες τις περιφέρειες της χώρας και πολύ περισσότερο συρρικνώθηκε ο αριθμός των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Όμως η μείωση συμβαίνει κυρίως στις περιπτώσεις εκμεταλλεύσεων μικρών σε αριθμό ζώων, ενώ η δυναμικότητα όσων λειτουργούν είναι πολύ καλύτερη έτσι ώστε η συνολική παραγωγή σε κρέας και γάλα να παραμένει σχεδόν αμετάβλητη τουλάχιστον από το 2000 και εξής.

Βιολογική εκτροφή σημειώνεται σε όλα τα είδη των ζώων, τη μερίδα του λέοντος όμως κατέχουν τα αιγοπρόβατα, λόγω της στήριξης της διατροφής τους σε μεγάλο βαθμό στη βόσκηση σε κοινοτικούς βοσκότοπους, που κατά κανόνα δεν υπόκεινται σε βελτιωτικές επεμβάσεις με αγροχημικά.

Η γήρανση του γεωργικού πληθυσμού είναι ένα από τα σοβαρότερα διαρθρωτικά προβλήματα της γεωργίας μας. Περισσότεροι από τους μισούς αγρότες (55%) είναι άνω των 55 χρόνων ενώ από αυτούς το 33% είναι 65 χρόνων και άνω. Μόλις 7% είναι κάτω των 35 χρόνων. Η γήρανση των απασχολούμενων στη γεωργία είναι πρόκληση για όλο τον Ευρωπαϊκό χώρο και η εικόνα είναι περίπου ανάλογη με την εικόνα της χώρας μας[17]. Η προσέλκυση νέων στο επάγγελμα είναι μια διαρκής πρόκληση από τη δεκαετία του 1990, με δέσμη μέτρων τις πρόνοιες του ιδιαίτερου προγράμματος για τους νέους αγρότες.

Οι προκλήσεις του πρωτογενή τομέα σήμερα

Κάποιες προκλήσεις είναι χρόνιες, άλλες συναρτώνται με τη μετατροπή του αγροτικού χώρου και σε χώρο τουρισμού και αναψυχής και κάποιες αφορούν τη διαφαινόμενη ενίσχυση του ρόλου του πρωτογενή τομέα ως χώρου προσφοράς εργασίας τη σύγχρονη εποχή της οικονομικής κρίσης. Ας επισημάνουμε μερικές από αυτές.

---

1. Εθνικοί Λογαριασμοί. ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1961. ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή πληθυσμού 2011. Eurostat (online data code: nama_nace10_c).
2. Ν. Αναγνωστόπουλος (1929) Η Αγροτική Μεταρρύθμιση, Αθήναι.
3. ΕΣΥΕ, Απογραφή 1929.
4. Ξ. Ζολώτας (1926) Η Ελλάς εις το Στάδιον της Εκβιομηχανίσεως. Εκδοτικός οίκος Ελευθερουδάκη.
5. Ι. Καφφέ-Γιδαράκου (1980) Μελέτη της Συμβολής του Καπνού στη Γεωργική Ανάπτυξη των Καπνοπαραγωγικών Κοινοτήτων των Νομών Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Καβάλας, Δράμας. Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών (Διδακτορική διατριβή).
6. Ι. Γιδαράκου (2007) Μαθήματα Εργαστηρίου Συγκριτικής Γεωργίας Ι. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
7. ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Διάρθρωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων 2013.
8. Eurostat, Farm structure Survey 2013.
9. Ι. Γιδαράκου (2007) ό.π.. Χ. Αυγουλάς, http://www.ellinikigeorgia.gr/aktinografontas-tin-elliniki-georgia /
10. ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Διάρθρωσης Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων 2013.
11. ΠΑΣΕΓΕΣ (2012) Αυτάρκεια Αγροτικών Διατροφικών Προϊόντων.
12. Χ. Αυγουλάς, ό.π.
13. Σημειώνεται ότι η ελαιοκράμβη είναι φυτό των βόρειων κλιμάτων και στην Ελλάδα μπορεί να καλλιεργηθεί μόνο από την Κεντρική Ελλάδα και βορειότερα.
14. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στοιχεία 2015.
15. ΠΑΣΕΓΕΣ (2012) ό.π.
16. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, Πλατφόρμα Αγροδιατροφής , Περιγραφή Στρατηγικών Δράσεων ΕΤΑΚ στη Ζωική Παραγωγή για τα έτη 2016-2017, Τομέας Ζωικής Παραγωγής.
17. E.C. (2015) Young Farmers and the CAP. Luxenbourg Publication Office of the E.U.

Η συνέχεια και το τέλος του άρθρου στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας

Ο γιατρός Δημήτρης Μαυράκης στο Πνευματικό Κέντρο

Ο στρατηγός Ιωάννης Ραχωβίτσας στο Πνευματικό Κέντρο

Εκδηλώσεις και δράσεις στα Κανάλια

Ανταπόκριση του Θεμιστοκλή Βάλλα
εκ μέρους του Μορφωτικού
και Εξωραϊστικού Συλλόγου Καναλίων

Πλούσια μπορεί να χαρακτηρισθεί η δραστηριότητα του Μορφωτικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Καναλίων (ΜΕΣΚ) κατά το πρώτο 5/μηνο της θητείας του νέου Δ.Σ. με την ενεργό συμμετοχή και κατοίκων του χωριού.

- Στις 8 Μαρτίου, με την ευκαιρία της Γιορτής της Γυναίκας, έγινε εκδήλωση στην ταβέρνα «Θέα» στην πλατεία με την παρουσία πολλών γυναικών.

- Την Κυριακή 2 Απριλίου δόθηκε διάλεξη στο Πνευματικό Κέντρο από τον συγχωριανό μας γιατρό Δημήτρη Μαυράκη με θέμα «Καρκίνος μαστού, καρκίνος προστάτη και αιμοδοσία».

- Την Μεγάλη Παρασκευή 14 Απριλίου δόθηκε στο Πνευματικό Κέντρο διάλεξη από τον απόστρατο στρατηγό της Ελληνικής Αστυνομίας Ιωάννη Ραχωβίτσα με θέμα τα ναρκωτικά.

- Παρά την βροχόπτωση, τη Δευτέρα του Πάσχα 17 Απριλίου, για την τήρηση του εθίμου, πραγματοποιήθηκε με ομπρέλες στην πλατεία ο πατροπαράδοτος χορός με Πασχαλιάτικα τραγούδια.

- Για τη βελτίωση των πενιχρών οικονομικών του συλλόγου αφενός και την ενίσχυση του συνεργατισμού των γυναικών του χωριού αφετέρου, το διήμερο 24 και 25 Μαΐου, στις εγκαταστάσεις του Αποστακτηρίου, ο ΜΕΣΚ με την εθελοντική προσφορά γυναικών του χωριού παρασκεύασε μαρμελάδα φράουλας, η οποία διατέθηκε με επιτυχία στις εκδηλώσεις, κι όχι μόνο, που ακολούθησαν.

Χορός με την υπόκρουση των Πασχαλιάτικων τραγουδιών και υπό βροχή, στην πλατεία του χωριού

Οι Καναλιώτισσες επί το έργον

- Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, το Σάββατο που προηγήθηκε της Κυριακής της Πεντηκοστής, στις 4 Ιουνίου, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία η γιορτή Πίτας, που έγινε θεσμός για όλη την περιοχή αν κρίνουμε από την προσέλευση κόσμου μη Καναλιωτών. Οι προσφορές σε πίτες του χωριού ξεπέρασαν κάθε προσδοκία και θα ήταν άδικο να μην αναφερθούν τα ονόματα αυτών που προσέφεραν: Αναστασίου Ντίνα, Τσιπρά Δήμητρα, Θέου Αναστασία Νικ., Θέου Τασία Σοφ., Αναστασίου Ρίτσα Δημ., «Καναλίων Γεύσεις», Θέου Ευαγγελία Απ., Ταχούλα Μαρία, Χριστοδούλου Ευτυχία, Μήτσιου Μαριάννα, Αναστασίου Μαρία, Αναστασίου Δανάη, Ταβέρνα «Πλάτανος», Ταβέρνα «Θέα», Μαντίδου-Μάστορα Ζωή, Παπαϊωάννου Αριάδνη, Φίνου Χρυσού-

Άποψη της πλατείας στη γιορτή Πίτας

Το συγκρότημα της Κίνας εντυπωσιάζει τους Καναλιώτες

λα, Φίνου Βάσω Χρ., Αναστασίου Ελευθερία, Κασινά Ανθούλα, Πυργιώτη Ιωάννα, Στεργιούλη Βάσω, Αναστασίου Μαρία Αρ., Ζέκιου Ρούλα, Κατέρη Πηνελόπη, Κατέρη-Τσιώκου Ελένη, Πάσχου Ασπασία, Μήτσιου Νιόβη, Κατέρη Ευαγγελία, Κασινά Παρθένα, Παπανικολάου Ευαγγελία, Αϋφαντή Φωτεινή, Σδρόλιας Σταύρος, Τσιώλα Αφροδίτη, Ταβέρνα «Καπηλειό» ,Ξυνόγαλου Μαίρη, Αναστασίου Σοφία, Ευθυμίου Αλεξάνδρα, Ευθυμίου Αγορίτσα και Χρύσα, Σδρόλια Αφροδίτη, Καφέ Τσιώκου Θωμά, Τσιώκου Μαρία.

- Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων «ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΑ 2017» εμφανίστηκαν στην πλατεία, που γέμισε ακόμη μια φορά, την Παρασκευή 23 Ιουνίου χορευτικό συγκρότημα από την Καντώνα της Κίνας που

Στιγμιότυπο του Αργιθεάτικου Γάμου

ενθουσίασε με το θέαμα που παρουσίασε, καθώς και τα χορευτικά συγκροτήματα «Χορίαμβος» και «Μέριμνα» από την Καρδίτσα που έκαναν αναπαράσταση Αργιθεάτικου Γάμου.

- Πέρα από τις γιορταστικές εκδηλώσεις, στο πλαίσιο της Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο σύλλογος άρχισε δοκιμαστικά, δεδομένων των πενιχρών δυνατοτήτων του, την ενίσχυση αναξιοπαθούντων.

- Τέλος, συνεχίζεται, με γενική αποδοχή και θετικά σχόλια, η διαμόρφωση πετρόκτιστων προσόψεων κτιρίων και τοίχων τόσο στην πλατεία όσο και στον κεντρικό δρόμο του χωριού. Το έργο θα βελτιώσει σημαντικά την εικόνα του χωριού, πλην όμως είναι αρκετά δαπανηρό και ό,τι έγινε οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην προσωπική εργασία του προέδρου του ΜΕΣΚ Αλέκου Χριστοδούλου. Είναι πολλά ακόμη να γίνουν. Πρώτα να ολοκληρωθούν αυτά που άρχισαν αλλά και άλλα που είναι απαραίτητα.

Πρόγραμμα εκδηλώσεων «ΚΑΝΑΛΙΑ Καλοκαίρι 2017»

1 Την **Τετάρτη 19 Ιουλίου**, παραμονή της εορτής του Προφήτη Ηλία, θα τελεστεί στον Αϊ-Λια Μέγας Εσπερινός με Αρτοκλασία. Στη συνέχεια, στη μεγάλη τραπεζαρία της Εκκλησίας θα προσφερθεί δείπνο (ψητή προβατίνα). Την **Πέμπτη 20 Ιουλίου**, ανήμερα της εορτής, θα τελεστεί πανηγυρική Θεία Λειτουργία.

2 Την **Τετάρτη 9 Αυγούστου** θα δοθεί θεατρική παράσταση, προσφορά του Δήμου Μουζακίου, στο Αθλητικό Κέντρο «Αθανάσιος Ντενίσης».

3 Την **Παρασκευή 11 Αυγούστου** και ώρες 18.00-20.30, στην πλατεία, θα δοθούν μαθήματα και θα διενεργηθούν, όπως και τα τέσσερα προηγούμενα χρόνια, αγώνες σκακιού. Οι αγώνες διοργανώνονται από τον ΜΕΣΚ και τον Φυσιολατρικό Όμιλο Καρδίτσας (ΦΟΚ), με τη συμμετοχή του κου Θωμά Παπαζαχαρίου από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καναλιωτών της Αθήνας (μέλος του Δ.Σ. του Εξωραϊστικού–Πολιτιστικού και Αθλητικού Συλλόγου Λυκόβρυσης-Πεύκης «Ο Αριστοτέλης» και αντιπρόσωπος του σωματείου στην Ελληνική Σκακιστική Ομοσπονδία). Ο κος Παπαζαχαρίου θα διδάσκει σε αρχάριους ενώ οι προχωρημένοι θα μπορούν να διαγωνιστούν με έπαθλο για τους τρεις πρώτους.

4 Την **Κυριακή 13 Αυγούστου,** μετά τη Θεία Λειτουργία, θα γίνει υποδοχή της εικόνας της Παναγίας της «Καναλιώτισσας» από τα Μετέωρα, στη θέση «Βρωμόβρυση». Στη συνέχεια, στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου θα γίνει η απονομή των υποτροφιών του αείμνηστου συγχωριανού μας ιατρού Νεοπτόλεμου Δήμου σε αριστεύσαντες μαθητές του χωριού μας, σ΄ αυτές/ούς που αποφοίτησαν από το Λύκειο το προηγούμενο σχολικό έτος 2015-2016 και πέτυχαν την εισαγωγή τους σε σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το απόγευμα ,στην ίδια αίθουσα θα δοθεί διάλεξη από τον Καθηγητή Καρδιολογίας του Παν/μίου Πατρών Γεώργιο Χάχαλη με θέμα καρδιολογικό.

5 Την **Δευτέρα 14 Αυγούστου** θα ξεκινήσει το διήμερο παραδοσιακό πανηγύρι για την εορτή της Παναγίας, ενώ ανήμερα, 15 Αυγούστου, με την παρουσία των Δημοτικών και Τοπικών Αρχών του Δήμου Μουζακίου και της Κοινότητας Καναλίων αντίστοιχα, θα τελεστούν Θεία Λειτουργία στον Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου και Τρισάγιο με κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο πεσόντων – θυμάτων 1941-1949 και ακολούθως θα διεξαχθεί ο «δρόμος θυσίας».

6 Την **Τρίτη 29 Αυγούστου** θα τελεστεί στο Κοινοτικό γραφείο, όπου έχει εντοιχισθεί μαρμάρινη αναμνηστική πλάκα, Τρισάγιο στη μνήμη του Καναλιώτη καπνοπαραγωγού.

7 Σε ημερομηνίες που θα καθορισθούν, θα γίνουν ακόμη: αγώνες ποδηλάτου, για έκτη συνεχόμενη χρονιά η βραδιά της Καναλιώτισσας, μουσική βραδιά-αφιέρωμα στον Μπάμπη Μπακάλη με καλλιτέχνες από το χωριό, κ.ά.

Το Κτηματολόγιο και οι Δασικοί Χάρτες της Θεσσαλίας

Η Ένωση Θεσσαλικών Σωματείων Αττικής «Η Πανθεσσαλική Στέγη» διοργάνωσε με τη συμμετοχή πολλών εκπροσώπων από τα σωματεία-μέλη της, στο Αμφιθέατρο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος την Τρίτη 6 Ιουνίου 2017, συζήτηση με θέμα το Κτηματολόγιο και τους Δασικούς Χάρτες της Θεσσαλίας.

Τη συζήτηση χαιρέτισαν ο Πρόεδρος της «Πανθεσσαλικής Στέγης» Στέφανος Κούτρας, οι Βουλευτές Παναγιώτα Βράντζα (Καρδίτσας) και Χρήστος Μπουκώρος (Μαγνησίας), ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελλήνων Περιφερειολόγων και του Συλλόγου Καναλιωτών Λάμπρος Πυργιώτης, ο Α΄ Αντιπρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ) Νίκος Μήλης, και ο Αντιπρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος Κώστας Κωνής. Μετά από πρόταση του κου Πυργιώτη, που έγινε ομόφωνα αποδεκτή από τους συμμετέχοντες, η συζήτηση αυτή αφιερώθηκε στον εφετινό εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος, την 5η Ιουνίου, που είχε ως θέμα την «επανασύνδεση των ανθρώπων με τη φύση». Πρόκειται για ένα κάλεσμα να βγούμε έξω, να δούμε πόσο κοντά είμαστε στη φύση και να την αισθανθούμε, ώστε να εμπεδώσουμε και την ανάγκη προστασίας της. Αυτό το κάλεσμα απευθύνουν συστηματικά τα σωματεία-μέλη και η ίδια η «Πανθεσσαλική Στέγη» και κατά προτεραιότητα εξυπηρετούν με τις δράσεις τους.

Άποψη της εκδήλωσης. Διακρίνεται ως ομιλητής ο κος Καλογιαννάκης.

Οι ομιλητές ανέπτυξαν τα επίμαχα θέματα με αφορμή την έναρξη της κτηματογράφησης στην Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) Καρδίτσας καθώς και την ανάρτηση των δασικών χαρτών στις ΠΕ Λάρισας και Μαγνησίας.

Ο Μιχάλης Καλογιαννάκης, Πρόεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου Διπλωματούχων Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, αναφέρθηκε στα σφάλματα που προκύπτουν στην οριοθέτηση των εκτάσεων και την ερμηνεία των αεροφωτογραφιών, καθώς και στα σημεία που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής κατά τη σύνταξη τοπογραφικού διαγράμματος.

Η Λένα Γρηγοροπούλου, Αγρονόμος και Τοπογράφος Μηχανικός, MSc Γεωπληροφορικής, Στέλεχος της Δ/νσης Δασικών Χαρτών κ΄ Φυσικού Περιβάλλοντος της Εθνικό Κτηματολόγιο κ΄ Χαρτογράφηση (ΕΚΧΑ) Α.Ε., Τμήμα Τεκμηρίωσης κ΄ Περιβαλλοντικής Πληροφορίας, αναφέρθηκε αναλυτικά για την περιοχή της Θεσσαλίας στα ποιοτικά και ποσοτικά στατιστικά στοιχεία περιοχών που ήδη έχουν κτηματογραφηθεί και όπου έχουν καταγραφεί εμπράγματα δικαιώματα σε γεωτεμάχια.

Ο Γιάννης Μαχίκας, Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών του ΤΕΕ, τόνισε τα θετικά στοιχεία αλλά και τα εμπόδια της διαδικασίας της κτηματογράφησης κι ενημέρωσε για τις ημερομηνίες έναρξης της διαδικασίας υποβολής δηλώσεων ιδιοκτησίας στην ΠΕ Καρδίτσας.

Ο Απόστολος Γαϊτάνης, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος, Msc Γεωπληροφορικής, Δ/νση Δασών Ανατολικής Αττικής, Τμήμα Δασικών Χαρτογραφήσεων, Μέλος Δ.Σ. της «Πανθεσσαλικής Στέγης», ανέπτυξε το θέμα της αναγκαιότητας κατάρτισης των δασικών χαρτών και των προβλημάτων λόγω της έλλειψης αυτών. Επεσήμανε επίσης τη δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου των δασικών χαρτών, τις συνέπειες κύρωσης αυτών, καθώς και τη δυνατότητα εξαγοράς εκχερσωμένων δασικών εκτάσεων, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος.

Μετά την εκδήλωση, οι διοργανωτές ζήτησαν από τους ειδικούς να συντάξουν τις πιο σημαντικές χρήσιμες ερωτήσεις και απαντήσεις για την ενημέρωση των Θεσσαλών ιδιοκτητών, οι οποίες παρατίθενται εδώ.

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Πώς συνδέεται το Κτηματολόγιο με τους δασικούς χάρτες;

Οι δασικοί χάρτες εξετάζουν την ύπαρξη δασών, δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων. Με την εφαρμογή του τεκμηρίου κυριότητας του Δημοσίου, οι εκτάσεις που υπόκεινται στη δασική νομοθεσία θεωρούνται δημόσιες εφόσον δεν έχουν αναγνωριστεί ως ιδιωτικές. Έμμεσα, λοιπόν, οι δασικοί χάρτες εξετάζουν και το ιδιοκτησιακό καθεστώς και για το λόγο αυτό αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του Κτηματολογίου. Εξαίρεση αποτελούν οι περιοχές της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, των Κυκλάδων και των νησιών Λέσβου, Σάμου, Ικαρίας, Χίου, Κυθήρων κ.ά.

2. Ποια διαδικασία πρέπει να ακολουθήσει ο ιδιοκτήτης την περίοδο των αντιρρήσεων κατά των δασικών χαρτών;

Εφόσον για την περιοχή όπου ανήκει το ακίνητό του έχει ξεκινήσει η διαδικασία της υποβολής αντιρρήσεων δασικών χαρτών, θα πρέπει να απευθυνθεί σε κάποιον τεχνικό σύμβουλο ώστε να τον συμβουλέψει πώς πρέπει να κινηθεί ανάλογα με το χαρακτηρισμό που έχει το ακίνητο. Σε περίπτωση που απαιτηθεί αντίρρηση κι όχι κάποια άλλη διαδικασία, θα πρέπει στις περισσότερες περιπτώσεις να καταθέσει Τεχνική Έκθεση Φωτοερμηνείας από Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό ή Δασολόγο, Εξαρτημένο Τοπογραφικό Διάγραμμα από Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό ή Πολιτικό Μηχανικό και τους τίτλους του ακίνητου ή όποιο άλλο στοιχείο αποδεικνύει έννομο συμφέρον. Σε περίπτωση που δεν έχει αναρτηθεί κάποια διοικητική πράξη (όπως παραχωρητήριο, αναδασμοί, πράξη χαρακτηρισμού) και υπάρχει λανθασμένος χαρακτηρισμός, πρέπει να καταθέσει ατελώς αντίρρηση για πρόδηλα σφάλματα. Με τον ίδιο τρόπο πρέπει να κινηθεί ο ιδιοκτήτης εφόσον το ακίνητό του έχει αγροτική χρήση και επιδοτείται. Με την αίτηση πρόδηλου σφάλματος πρέπει να καταθέσει αντίγραφο από τη δήλωση του ΟΠΕΚΕΠΕ.

3. Οι πολίτες που έχουν λάβει στα χέρια τους από το Κτηματολόγιο διάγραμμα/ φύλλο στο οποίο απεικονίζεται η περιουσία τους ως διεκδικούμενη δασική, χρειάζεται να υποβάλουν αντίρρηση;

Όσον αφορά στους πολίτες που έχουν λάβει επιστολές από το Κτηματολόγιο, χρειάζεται να κάνουν την ένστασή τους στην ΕΚΧΑ για το ιδιοκτησιακό καθεστώς του ακινήτου. Η Επιτροπή του Εθνικού Κτηματολογίου σ' αυτή την περίπτωση κρίνει ποιος θα εγγραφεί ως ιδιοκτήτης στο υπόψη ακίνητο και όχι ποια έκταση είναι δασική. Δηλαδή μπορεί να κρίνει ότι αποτελεί ιδιωτικό δάσος. Τότε απαιτείται η υποβολή αντιρρήσεων κατά του Δασικού Χάρτη, καθώς άλλη Επιτροπή της Δ/νσης Δασών θα κρίνει εάν ορθώς μία έκταση χαρακτηρίστηκε ως δασική.

4. Αν οι δήμοι καταθέσουν τις οικιστικές πυκνώσεις εντός χρονικών πλαισίων, αυτό σημαίνει αυτόματα και τη νομιμοποίηση των αυθαίρετων;

Όχι, με την κατάθεση της οικιστικής πύκνωσης, αυτό που γίνεται είναι να εξαιρείται από τη διαδικασία της ανάρτησης. Δηλαδή, όταν θα κυρωθεί ο δασικός χάρτης, δεν θα περιλαμβάνεται η περιοχή της οικιστικής πύκνωσης.

Δεν νομιμοποιούνται και ούτε εξαιρούνται από το δασικό χαρακτήρα. Αναμένεται νομοθετική ρύθμιση, στην οποία το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θα αποφασίσει με ποιον τρόπο θα αντιμετωπιστούν όλες αυτές οι περιπτώσεις.

5. Τι θα γίνει αν τελικά δεν υποβάλει αντίρρηση κατά του δασικού χάρτη;

Αν ο ιδιοκτήτης δεν υποβάλει αντίρρηση, στις περισσότερες περιπτώσεις κινδυνεύει να χάσει την ιδιοκτησία του ακινήτου του και να περιέλθει στο Ελληνικό Δημόσιο.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, με αίτησή του μπορεί να διεκδικήσει μόνο δικαίωμα αγροτικής χρήσης. Η διαδικασία ανάρτησης δασικών χαρτών προβλέπει μετά το πέρας της υποβολής αντιρρήσεων εντός 45 ημερών να γίνει μερική κύρωση του δασικού χάρτη όπου δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις.

6. Τι πρέπει να κάνουν οι πολίτες μετά την εξέταση των αντιρρήσεων;

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων από τις Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων Δασικών Χαρτών, σε περίπτωση που το ακίνητο δεν υπόκειται πλέον στη δασική νομοθεσία, δεν απαιτείται να γίνει τίποτα εκτός από τις περιπτώσεις που έχει υποβληθεί ένσταση στο Κτηματολόγιο (αν είχε δηλωθεί ως δασικό). Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, είτε θα απαιτηθεί εξαγορά, είτε άδεια χρήσης για καλλιέργεια, είτε ο ιδιοκτήτης θα πρέπει να το διαχειριστεί ως δασικό, δηλαδή δεν θα μπορεί να το κτίσει.

7. Γιατί ένας πολίτης πρέπει να δηλώσει την ακίνητη περιουσία του στο Κτηματολόγιο;

Ο βασικός λόγος είναι για να την κατοχυρώσει και να την προστατέψει από καταπατήσεις και διάφορων ειδών διεκδικήσεις.

8. Τι όμως μπορεί να γίνει αν κάποιος δεν προβεί σε δήλωση στο Κτηματολόγιο;

Τα άμεσα προβλήματα θα είναι ότι δεν θα μπορεί να μεταβιβάσει το ακίνητό του και θα αναγκαστεί να εμπλακεί σε ταλαιπωρία για να προβεί έστω και σε εκπρόθεσμη δήλωση. Σε αυτή την περίπτωση, προβλέπεται πρόστιμο, ενώ θα απαιτηθεί μεγαλύτερο κόστος και χρόνος για τη δήλωσή του. Αν όμως τελικά δεν προχωρήσει ούτε σε εκπρόθεσμη δήλωση, τότε κινδυνεύει το ακίνητό του να καταγραφεί ως αγνώστου ιδιοκτήτη με τον κίνδυνο να περιέλθει στο Ελληνικό Δημόσιο μετά το τέ-

Ξεκίνησε τη Δευτέρα 12 Ιουνίου 2017 η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας επί των ακινήτων που βρίσκονται εντός των ορίων των Προκαποδιστριακών Δήμων/ Κοινοτήτων των Καλλικρατικών Δήμων Αργιθέας, Καρδίτσας, Λίμνης Πλαστήρα, Μουζακίου, Παλαμά και Σοφάδων της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας. Οι δηλώσεις υποβάλλονται στο Γραφείο Κτηματογράφησης της περιοχής που βρίσκεται το ακίνητό τους ή και ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας www.ktimatologio.gr. **Η προθεσμία για την υποβολή δηλώσεων λήγει στις 12 Σεπτεμβρίου 2017 για τους κατοίκους εσωτερικού και στις 12 Δεκεμβρίου 2017 για τους κατοίκους εξωτερικού και το Ελληνικό Δημόσιο.**

Διεύθυνση αρμόδιου γραφείου κτηματογράφησης Δήμου Μουζακίου:

Μαυρομμάτι - Παλαιό Κοινοτικό Γραφείο, ΤΚ 43060, Τηλ.: 2445097230

Η Επιτροπή της Εφημερίδας

Εκλογές του Συλλόγου των Απανταχού Καρδιτσιωτών

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο

Μετά τις αρχαιρεσίες που πραγματοποιήθηκαν στο Σύλλογο των Απανταχού Καρδιτσιωτών κατά τη Γενική Συνέλευση της 15ης Μαΐου 2017, το νεοεκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε σώμα για την διετία 2017-2019 ως εξής,:

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Κουσαής
Α΄ Αντιπρόεδρος: Γεώργιος Τσιμητράς
Β΄ Αντιπρόεδρος: Απόστολος Κοτοπούλης
Γενική Γραμματέας: Θωμαΐς Τσίπρα
Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων: Βασιλική Τσιαπώκη
Ταμίας: Δέσποινα Γερακίτου
Ειδική Γραμματέας: Ιωάννα Κορομπίλια
Αναπληρωματικά μέλη:
1) Βασιλική Κορρέ
2) Στέφανος Φακής
3) Αθηνά Ζήκα
Εξελεγκτική Επιτροπή:
1) Μαρία Νασιάκου-Κατσαρού
2) Τηλέμαχος Κοντός
3) Ιωάννης Δελακουρίδης

Ευχόμαστε καλή επιτυχία στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των Απανταχού Καρδιτσιωτών και μια εποικοδομητική συνεργασία μαζί του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Καναλιωτών της Αθήνας

λος της σύνταξης του Κτηματολογίου στην περιοχή του. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να διεκδικήσει δικαστικά αποζημίωση από το Ελληνικό Δημόσιο.

Στην περίπτωση που ένα ακίνητο φέρει εγγραφή κυριότητας το Ελληνικό Δημόσιο και ο πραγματικός ιδιοκτήτης αποφασίσει να γράψει το όνομά του, τότε μόνο με αγωγή αναγνώρισης κυριότητας στα δικαστήρια θα μπορέσει να το διεκδικήσει και εντός αποκλειστικής προθεσμίας δώδεκα ετών από τις εγγραφές στο Εθνικό Κτηματολόγιο.

9. Τι πρέπει να προσέξει ο κάθε ιδιοκτήτης;

Πρέπει όταν ανακοινωθεί ότι ξεκινά η υποβολή Δηλώσεων στο δήμο που έχει την ιδιοκτησία του, να συγκεντρώσει τα συμβόλαια που έχει στην κατοχή του και τα τοπογραφικά διαγράμματα ώστε να τα καταθέσει στο γραφείο κτηματογράφησης. Καλό θα ήταν να μην το κάνει τελευταία στιγμή για να αποφύγει την ταλαιπωρία. Η περίοδος δηλώσεων διαρκεί 3 μήνες. Για το νομικό τμήμα της δήλωσής του πρέπει να κατατεθούν οι τίτλοι ιδιοκτησίας του ακινήτου. Για το τεχνικό τμήμα απαιτείται κυρίως εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα.

10. Μετά την κατάθεση της αίτησης τι ακολουθεί;

Μετά την κατάθεση της αίτησης και την επεξεργασία της, αφού περάσει διάστημα περίπου ενός χρόνου, θα του αποσταλούν ταχυδρομικά τα στοιχεία που έχουν καταχωρισθεί για το ακίνητο. Πρέπει να τα ελέγξει με προσοχή ώστε να εντοπίσει αν υπάρχουν μικρά λάθη (π.χ. λάθος όνομα, ΑΦΜ). Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να κάνει αίτηση πρόδηλου σφάλματος ώστε να διορθωθεί. Αν εντοπίσει σημαντικές διαφορές, θα πρέπει να κάνει ένσταση για να καταθέσει επιπλέον δικαιολογητικά κατά περίπτωση. Το ένα ενδεχόμενο είναι να θεωρηθεί ανεντόπιστο. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να καταθέσει εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα. Με τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να κινηθεί εφόσον τα όρια του ακινήτου του είναι λάθος. Αν υπάρχει σημαντική αμφισβήτηση θα πρέπει να καταθέσει παλαιότερους τίτλους και Τεχνική Έκθεση Φωτοερμηνείας ή παλαιοτέρων τοπογραφικών. Στο μόνο ενδεχόμενο που δεν απαιτείται να κάνει ένσταση είναι αν το εμβαδόν του ακινήτου του είναι εντός των αποκλίσεων που αναφέρονται στο ίδιο φύλλο και αυτό διότι η ένσταση μπορεί να μην εξεταστεί.

Στην περίπτωση όπου το ακίνητό του ή μέρος αυτού διεκδικείται ως δασικό από το Ελληνικό Δημόσιο, πρέπει να κάνει ένσταση στο Κτηματολόγιο, αλλά και αντίρρηση κατά την ανάρτηση των δασικών εκτάσεων.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι τόσο η σύνταξη του Εθνικού Κτηματολογίου όσο και η ανάρτηση δασικών χαρτών, δεν δημιουργούν προβλήματα στις ιδιοκτησίες αλλά αναδεικνύουν τα προβλήματα που τυχόν υπήρχαν και δεν ήταν γνωστά στους ιδιοκτήτες.

Από αριστερά στη φωτογραφία: Χρήστος Καλομπάτσιος, Μανώλης Στεργιόπουλος, Νανά Μαυραντζά, Στέφανος Κούτρας και Θανάσης Παιδής

Η ισχύς εν τη ενώσει

Η Πανθεσσαλική Στέγη, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Αργιθεατών και οι πολιτιστικοί σύλλογοι Καρδίτσας, για τον Πολιτισμό και την Ανάπτυξη της Θεσσαλίας

Δράσεις με στόχο την προβολή και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Θεσσαλίας αλλά και την προώθηση των θεσσαλικών προϊόντων ανακοίνωσαν οι πρόεδροι θεσμικών φορέων, σε κοινή συνέντευξη τύπου που έδωσαν το Σάββατο 13 Μαΐου το πρωί στην αίθουσα της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ο πρόεδρος της «Πανθεσσαλικής Στέγης» κ. Στέφανος Κούτρας, η πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αργιθεάτικων Συλλόγων (ΠΟΑΣ) κα. Νανά Μαυραντζά και ο πρόεδρος της Ένωσης Πολιτιστικών Συλλόγων ν. Καρδίτσας κ. Μανώλης Στεργιόπουλος αναφέρθηκαν στο πρόγραμμα δράσεων που στόχο έχουν τη συσπείρωση των δυνάμεων για το καλό του τόπου.

Η πρόεδρος της ΠΟΑΣ κα. Νανά Μαυραντζά εξήρε την πρωτοβουλία της «Πανθεσσαλικής Στέγης» για διοργάνωση εκδηλώσεων σε Θεσσαλία και Αθήνα με αφορμή τη συμπλήρωση 40 ετών από την ίδρυσή της. «Με το 14ο Παναργιθεάτικο Αντάμωμα που γίνεται κάθε χρόνο στην Αργιθέα, με τη 2η Συνάντηση Νεολαίας Αργιθεατών και με το Φεστιβάλ Λίμνης Στεφανιάδας συμβάλλουμε στην ανάδειξη μιας άγονης και άγνωστης περιοχής της Θεσσαλίας, που όμως κάθε χρόνο συγκεντρώνει εκατοντάδες επισκέπτες από όλη την Ελλάδα» δήλωσε μεταξύ άλλων η κα. Μαυραντζά.

Από την πλευρά του ο κ. Στεργιόπουλος ευχαρίστησε την Περιφέρεια Θεσσαλίας για τη στήριξή της και ιδιαίτερα τον αντιπεριφερειάρχη Καρδίτσας κ. Βασίλη Τσιάκο, που αγόγγυστα στηρίζει τον πολιτισμό. «Επιτέλους καταφέραμε να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να εκπληρώσουμε τους στόχους πρωτοβάθμιων συλλόγων. Θα συνεχίσουμε τη συνεργασία μας για διάδοση ηθών και εθίμων σε όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα στη νεολαία. Όλοι μαζί γιορτάζουμε τα 40 χρόνια της «Πανθεσσαλικής Στέγης» και θα είμαστε κοντά της στην προσπάθεια για προώθηση των θεσσαλικών προϊόντων».

Ο πρόεδρος της «Πανθεσσαλικής Στέγης» κ. Στέφανος Κούτρας βρέθηκε στη Λάρισα, προκειμένου να υποβάλει αίτημα προς την Περιφέρεια Θεσσαλίας για τη διοργάνωση εκδηλώσεων στην Αθήνα, με στόχο την προβολή της Θεσσαλίας και των προϊόντων της. Όπως ανακοίνωσε ο κ. Κούτρας, η «Πανθεσσαλική Στέγη» για τα 40 της χρόνια, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Θεσσαλίας και με τη συνεργασία δευτεροβάθμιων πολιτιστικών οργάνων, προγραμματίζει την 1η Τετραήμερη Έκθεση Θεσσαλικών Προϊόντων στο κέντρο της Αθήνας. Παράλληλα θα γίνουν εκδηλώσεις οι οποίες θα περιλαμβάνουν το μουσικοχορευτικό αφιέρωμα στους απόδημους Θεσσαλούς «Ένα τραγούδι για τη Θεσσαλία», όπου θα παραστούν όλοι οι Θεσσαλοί επώνυμοι τραγουδιστές. Στο ίδιο πλαίσιο προγραμματίζεται και η 1η συνάντηση των προέδρων όλων των θεσσαλικών σωματείων της Ελλάδας, με κύριο στόχο τη δημιουργία της ομοσπονδίας θεσσαλικών Σωματείων Ελλάδας.

Τέλος, ο πρόεδρος της «Πανθεσσαλικής Στέγης» κάλεσε όλες τις Θεσσαλές και τους Θεσσαλούς και ιδιαίτερα τη νέα γενιά να ενισχύσουν με την παρουσία τους τους Θεσσαλικούς συλλόγους, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια όργανα.

Στη συνέντευξη παρέστησαν και οι αντιπεριφερειάρχες κ.κ. Θανάσης Παιδής και Χρήστος Καλομπάτσιος, που δήλωσαν ότι η Περιφέρεια Θεσσαλίας πάντα στηρίζει εκδηλώσεις που έχουν ως στόχο την ανάδειξη και προβολή της Θεσσαλίας, του πολιτισμού της, των ηθών και εθίμων της.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΟΝΟΜΑ	Ποσό σε ευρώ
ΑΘΗΝΑ	
ΑΓΝΩΣΤΟΣ	20
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Αθ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	15
ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΦΩΤΙΟΣ κ' ΦΩΦΩ	25
ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ Κων. ΒΑΪΟΣ	20
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Νικ. ΛΑΜΠΡΟΣ	20
ΚΟΡΜΑΝΟΥ-ΤΕΚΟΥ ΑΝΝΑ	20
ΚΡΙΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ	20
ΚΩΤΟΥΛΑΣ Γ. ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ	30
ΚΩΤΟΥΛΑΣ Αγαθ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	50
ΜΠΑΛΛΙΟΥ Γ. ΑΓΓΕΛΙΚΗ	50
ΜΠΑΡΤΖΟΚΑΣ Επ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	100
ΠΑΣΧΟΥ Γ. ΕΛΕΝΗ	50
ΣΔΡΟΛΙΑΣ (ΑΓΝΩΣΤΟΣ)	20
ΣΔΡΟΛΙΑΣ Αριστ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	100
ΣΠΕΓΓΑ-ΚΑΣΙΝΑ ΑΜΑΛΙΑ	25
ΤΕΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	20
ΤΣΙΡΩΝΗΣ Ε ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	20
ΒΟΛΟΣ	
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ Ι. ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ	100
ΜΠΑΡΤΖΟΚΑ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	20
ΝΤΕΝΙΣΗ-ΤΙΜΠΛΑΛΕΞΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	20
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	
ΒΛΑΧΟΥ Τιμολ. ΜΑΡΙΑ	30
ΤΣΙΩΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ κ' ΕΥΑΝΘΙΑ	50
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	
ΜΑΥΡΑΚΗΣ Δημ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	50
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ κ' ΧΡΗΣΤΟΣ	20
ΡΙΖΟΥ-ΦΥΤΣΙΛΗ ΔΑΝΑΗ	15
ΤΕΣΣΑ Αλεξ. ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ	15
ΚΑΝΑΛΙΑ	
ΒΑΛΛΑΣ Δημ. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	20
ΖΕΚΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ (ΧΡΙΣΤΟΣ)	20
ΛΟΞΑΔΑ	
ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ	20
ΜΟΥΖΑΚΙ	
ΡΑΧΩΒΙΤΣΑΣ Θωμά ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	10
ΤΡΙΚΑΛΑ	
ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	20
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ	
ΠΑΤΡΑ	
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Χ. ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ	50
ΧΑΛΚΙΔΑ	
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Αποστ. ΦΩΤΙΟΣ	30

Κατά το δυνατόν σε κάθε φύλλο της εφημερίδας εσωκλείεται μία Ταχυδρομική Επιταγή των ΕΛΤΑ, που υπενθυμίζει στους αναγνώστες την καταβολή της όποιας επιθυμούν να προσφέρουν συνδρομής τους - σ' εκείνους που την παρέλειψαν. Ασφαλώς δε συνιστά πρόσθετη απαίτηση γι' αυτούς που μας έχουν ήδη συνδράμει.

Η εφημερίδα μας εκδίδεται και αποστέλλεται ήδη και σε ηλεκτρονική μορφή. Οσοι επιθυμούν να την λαμβάνουν ηλεκτρονικά παρακαλούνται να στείλουν το email τους στο Σύλλογο

ΓΙΑ ΤΟΝ ΞΕΝΩΝΑ

ΟΝΟΜΑ	Ποσό σε ευρώ
ΑΘΗΝΑ	
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ κ' ΖΕΚΙΟΥ ΕΛΕΝΗ	160
ΝΑΝΟΣ ΣΤΕΛΙΟΣ	160
ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	50
ΒΟΛΟΣ	
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	100
ΚΑΝΑΛΙΑ	
ΛΑΣΔΑ ΔΗΜΗΤΡΑ	50
ΝΑΥΠΛΙΟ	
ΣΑΜΑΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	60

ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΖΗΣΗ ΣΚΑΡΟΥ

ΒΟΛΟΣ	
ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	20
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ	50
ΧΑΛΑΤΣΗΣ ΑΡΤΕΜΙΟΣ	10

ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΒΑΣ. ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑ

ΚΑΝΑΛΙΑ	
ΒΑΛΛΑΣ Δημ. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	10

Νεοσύνθετον Επιμνημόσυνον Κοντάκιον

Εις την Υπεραγίαν θεοτόκον Μαρίαν, υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της απανθρώπως θανατωθείσης (1943) δούλης του Θεού Μαρίας (Γορδίου).

Ήχος πλ. δ΄ Τη Υπερμάχω

Υπεραγία Θεοτόκε Μητροπάρθενε,
Χριστόν Σωτήρα, τον Υιόν σου καθικέτευε
αναπαύσαι την νεάνιδα, την Μαρίαν.
Εν καιροίς γαρ δυσχειμέροις εύρε θάνατον,
ότε πάθη των ανθρώπων ην κυρίαρχα.
Όθεν κράζομεν. Αναπαύσαι ο Κύριος.

Γλωσσικά: αναπαύσαι (απαρέμφατο, ευχετική ευκτική)= να αναπαύσει, είθε να αναπαύσει.
Αντί ην κυρίαρχα (αττική σύνταξη), και: εκυρίευον (ταυτόσημο)

Σημείωση: Η σύνθεση του παρόντος επιμνημόσυνου Τροπαρίου έγινε με αφορμή τα όσα γράφονται για το σκληρό θάνατο της Μαρίας Γορδίου στο πρόσφατο βιβλίο «Συνομιλία με το Χρόνο» του Βασίλη Μπρακατσούλα. Για το ίδιο θλιβερό γεγονός είχε γίνει λόγος ήδη από το 1976 στο συλλογικό βιβλίο «Κανάλια Καρδίτσης».

Κοινωνικά νέα

ΘΑΝΑΤΟΙ

27-04-2017: πέθανε ο Δημήτριος Καλλιώρας του Γεωργίου.
28-04-2017: πέθανε ο Χρήστος Μπαρτζόκας του Επαμεινώνδα.
20-05-2017: πέθανε η Κατερίνα (Ρίνα) Ρίζου.
12-06-2017: πέθανε η Αγορή Παπανικολάου-Τέγου.
18-06-2017: πέθανε η Αγγελική Καρακώστα.

Συλλυπούμαστε βαθειά τις οικογένειές τους.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Η Αγορίτσα-Δήμητρα Λάσδα του Μαρίνου και της Σοφίας ορκίστηκε μόνιμη παιδίατρος στο νοσοκομείο Καρδίτσας. Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία με τύχη αγαθή. Οι γονείς της, τα αδέρφια της και όλοι οι συγχωριανοί της

Λογαριασμοί του Συλλόγου στην EFG Eurobank - Ergasias

Γενικός Λογαριασμός 0026.0180.90.0200285008
Στο λογαριασμό αυτό καταθέτονται οι συνδρομές των μελών μας, οι συνδρομές για την εφημερίδα και άλλες οικονομικές ενισχύσεις για το Σύλλογο.

Γενικός Λογαριασμός 0026.0222.1200010437
Στο λογαριασμό αυτό καταθέτονται οι συνδρομές των μελών μας, οι συνδρομές για την εφημερίδα και άλλες οικονομικές ενισχύσεις για το Σύλλογο σε δολάρια USD.

Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Ξενώνα 0026.0222.86.0200669487
Στο λογαριασμό αυτόν καταθέτονται αποκλειστικά δωρεές για τον Ξενώνα.

Κατά την κατάθεσή σας να δηλώνετε και τ' όνομά σας για να εκδίδουμε τη σχετική απόδειξη.

Το συλλεκτικό τριπλό DVD διατίθεται προς ενίσχυση της λειτουργίας του Ξενώνα «Λάμπρος Παπαγεωργίου» στο χωριό.

Βιβλία διατίθενται
από τον εκδότη τους, τον Σύλλογο
της Αθήνας, κατόπιν επικοινωνίας
με τον Χρήστο Δημ. Λιάκο,
τηλ. 6944512149

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου

ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ

της Ισαβέλλας Γιδαράκου

Ένα ακόμη βιβλίο, μετά το «Συνομιλία με το Χρόνο», μας πρόσφερε μέσα στο 2016, από τις εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ο πολυγραφότατος Βασίλης Μπρακατσούλας. Είναι ένα πολυσέλιδο βιβλίο, 441 σελίδων, μέσα στο οποίο ο συγγραφέας ξεδιπλώνει τη διαδρομή των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν από τότε που ο άνθρωπος έβαλε το αποτύπωμά του στη γη, αρχίζοντας από τον άνθρωπο των σπηλαίων της παλαιολιθικής εποχής και φθάνοντας ως την ύστερη μεσαιωνική εποχή για τους πολιτισμούς της αμερικανικής ηπείρου. Δίνει ένα πανόραμα ιστορικών πολιτισμών με ταξινομημένη ύλη σε τέσσερα μεγάλα μέρη, αφιερωμένα στον αρχαϊκό και αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, στον πολιτισμό της ελληνιστικής εποχής, στον ελληνορωμαϊκό πολιτισμό, στον πολιτισμό της Αιγύπτου, στους πολιτισμούς λαών της δυτικής και ανατολικής Ασίας και στον πολιτισμό της αμερικανικής ηπείρου της προκολομβιανής εποχής. Καθένα από τα μέρη αυτά συντίθεται από πολλά κεφάλαια στα οποία ο συγγραφέας πραγματεύεται επί μέρους πολιτισμούς που εμπίπτουν στο συγκεκριμένο μέρος της ύλης, εξετάζοντας και αναλύοντας, συχνά με κριτικό πνεύμα, τους παράγοντες που δημιούργησαν τις προϋποθέσεις της απαρχής κάθε επί μέρους πολιτισμού, την εξέλιξή του, την απογείωσή του, το βαθμό της προσφοράς του στον παγκόσμιο πολιτισμό ή και την καταστροφή του. Η συγγραφή τεκμηριώνεται επιστημονικά από πλουσιότατη βιβλιογραφική υποστήριξη ελληνόγλωσση και ξενόγλωση, που ο συγγραφέας παραθέτει στη βάση κάθε σελίδας του πολυσέλιδου βιβλίου.

Στον ελληνικό, ελληνιστικό και ελληνορωμαϊκό πολιτισμό δίνει το μέγιστο χώρο στο βιβλίο του ο συγγραφέας, τόσο για τη σημασία τους στην ανάπτυξη και εξέλιξη του πνευματικού πολιτισμού σε παγκόσμιο επίπεδο, όσο και για την οικονομία της ύλης και την αποφυγή της υπέρμετρης διόγκωσης του βιβλίου. Αρχίζοντας από τον άνθρωπο των σπηλαίων και τον παλαιολιθικό πολιτισμό καταγράφει τους πολιτισμούς σε διάφορες περιοχές του ελλαδικού χώρου και της Ιωνίας, τα επιτεύγματα του ανθρώπου με τη δεξιοτεχνία των χεριών του στην κατασκευή ειδών τέχνης, την ανακάλυψη της γραφής, το στοχασμό του για την προέλευση του κόσμου, για την ανθρώπινη ύπαρξη και το Θείο. Ο μυθολογικός ελληνικός πολιτισμός, η Ομηρική και Ησιοδική ποίηση, η μουσική, ο χορός αναπτύσσονται ως η συσσώρευση υποβάθρου για τη γένεση και την ανάπτυξη της φιλοσοφικής σκέψης αργότερα από τους προσωκρατικούς φιλοσόφους και τους μεγάλους στη συνέχεια φιλοσόφους της κλασικής εποχής. Πραγματεύομενος τις απαρχές και την εξέλιξη των πολιτισμών του ελλαδικού χώρου και των εποικισμών του ο Βασίλης δίνει ένα εγκυκλοπαιδικό λεξικό, μπορώ να πω, στο οποίο παρελαύνει ένα αμέτρητο πλήθος ονομάτων ατόμων με αναφορά της ιδιαίτερης συμβολής του καθενός στη δημιουργία κάθε μορφής πνευματικού και υλικού πολιτισμού (στη φιλοσοφία, στο αρχαίο ελληνικό δίκαιο, στην αρχαιοελληνική τραγωδία και κωμωδία, στη λογογραφία, στην ιστοριογραφία, στη ρητορική, στη γεωμετρία, στη σπουδή του σύμπαντος, στην ιατρική και στις καλές τέχνες) . Αυτή την αναφορά σε όλους όσους έβαλαν το δημιουργικό τους αποτύπωμα συναντά ο αναγνώστης στη συνέχεια και στα επόμενα κεφάλαια στα οποία ο συγγραφέας πραγματεύεται άλλους πολιτισμούς. Η εστίαση στον πολιτισμό της ελληνιστικής εποχής μάς γνωρίζει την πνευματική Αλεξάνδρεια και το έργο των διαχειριστών της βιβλιοθήκης της, την εξέλιξη της φιλοσοφικής σκέψης τη νέα εποχή, με τους στοχαστές της εποχής να στρέφονται περισσότερο στη μελέτη θεμάτων αυτογνωσίας, ηθικής και υπαρξιακής μορφής, στη μετάλλαξη της ποίησης σε περίτεχνη και εξεζητημένη γραφή, στην ανάδειξη νέων ειδών λογοτεχνίας (επίγραμμα, ειδύλλιο, μίμηση), στη νέα μορφή της κωμωδίας. Με κριτική αποτίμηση της περιόδου αυτής ο συγγραφέας επισημαίνει τη διείσδυση στην ορθολογική ελληνική φιλοσοφική σκέψη θρησκευτικών και ιδεολογικών απόψεων ανατολικής προέλευσης, τον κοινωνικό διχασμό της εποχής, την έκρηξη των κινημάτων των δούλων που συνεχίστηκαν στη ρωμαϊκή περίοδο. Στην πραγμάτευση του ρωμαϊκού πολιτισμού μάς γνωρίζει την προσφορά του στα γράμματα, στα ρεύματα της φιλοσοφικής σκέψης, στη ρωμαϊκή περί δικαίου νομική σκέψη, στην ιστοριογραφία και στις θετικές επιστήμες κλπ, αποτιμώντας με κριτικό πνεύμα ότι ο ρωμαϊκός πολιτισμός δεν παρήγαγε μεν αυθεντικό πρωτότυπο έργο στον πολιτισμό και στις επιστήμες, διαφύλαξε ωστόσο τα επιτεύγματα του ελληνικού πολιτισμού.

Στα επόμενα μέρη του βιβλίου του ο συγγραφέας ιστορεί τους πολιτισμούς αρχαίων λαών της δυτικής Ασίας, αρχίζοντας από τον αρχαιότερο πολιτισμό των Σουμερίων της Μεσοποταμίας, της πρώτης αυτοκρατορίας της θεοκρατικής Αιγύπτου, των φοινίκων, των Ασσυρίων , των αράβων, των εβραίων, των περσών, και στη συνέχεια των λαών της ανατολικής Ασίας, των Ινδιών και της Κίνας, ιστορώντας συνθήκες της κοινωνικής τους ζωής, της αυταρχικής δομής της εξουσίας, τις αντιλήψεις τους περί του Θείου, την ανάπτυξη των φιλοσοφικών και θρησκευτικών ρευμάτων στις Ινδίες και τον εντυπωσιακό πολιτισμό της Κίνας. Ακόμη, τη συνεισφορά του κάθε λαού αυτών των περιοχών στην εξέλιξη του παγκόσμιου πολιτισμού με την ανακάλυψη της γραφής, την πρόοδο στις γνώσεις των μαθηματικών, της αστρονομίας, της γεωμετρίας, της ιατρικής και του εμπορίου.

Το βιβλίο κλείνει με την ιστόρηση του ιδιαίτερου και αυτόνομου πολιτισμού της προκολομβιανής αμερικανικής ηπείρου, με αναφορές στον αρχαιότερο πολιτισμό των Ολμέκων και Τολτέκων και στους σπουδαίους πολιτισμούς των Αζτέκων, των Μάγια και των ΄Ινκας, με τα επιτεύγματά τους στην αρχιτεκτονική, τη γλυπτική, τη χρυσοχοΐα, την αριθμητική, την αξιοθαύμαστη οργάνωση του γεωργικού χώρου από τους ΄Ινκας, ως την καταστροφή των πολιτισμών αυτών από τους Ισπανούς κατακτητές το 16ο μ.Χ. αιώνα.

Πώς μπορεί να καταγραφεί όμως ένα πανόραμα των ιστορικών πολιτισμών, μια ιστόρηση αμέτρητων περιπτώσεων πολιτισμών και με εξαιρετικό πλήθος πληροφοριών για τον καθένα τους; Πώς μπορεί κανείς να έχει τις απαιτούμενες βιβλιογραφικές πηγές για ένα τέτοιο έργο; Η απάντηση βρίσκεται στην εισαγωγή του βιβλίου, όπου ο αναγνώστης διαπιστώνει την προνοητικότητα του Βασίλη να αξιοποιήσει το χρόνο του την εποχή της αναγκαστικής αναχώρησής του από την κανονική ζωή έγκλειστος από τους χουντικούς σε διάφορες φυλακές και στην εξορία. Στο στρατόπεδο, λέει ο ίδιος, υπήρχε ένα κιόσκι φτιαγμένο από τους ίδιους τους εξόριστους, όπου βρίσκονταν καταγραμμένα όλα τα βιβλία που είχαν εισαχθεί και τα ονόματα των κατόχων τους, τα οποία βιβλία μπορούσαν να δανείζονται μεταξύ τους οι βιβλιόφιλοι. Πολλά ήταν της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, γιατί, λόγω της «προγονοαρχαιοπληξίας» των ανθρώπων της δικτατορίας, οι λογοκριτές επέτρεπαν την είσοδο τέτοιων βιβλίων. Με την ισχυρή έφεση στο διάβασμα που τον διακρίνει, ο Βασίλης διάβασε, όπως αναφέρει, περί τα 700 βιβλία, κρατώντας όμως και λεπτομερείς σημειώσεις για ό,τι τον ενδιέφερε, με τις οποίες γέμισε 10.000 πυκνογραμμένες σελίδες τετραδίων! Αυτό το υλικό που ταξινόμησε, κωδικοποίησε και αξιοποίησε συγγραφικά, εμπλουτίζοντας το και με πολύ πιο πρόσφατες βιβλιογραφικές αναφορές, έδωσε το εξαιρετικό και πλήρους τεκμηριωμένης γνώσης για τους αρχαίους πολιτισμούς βιβλίο, που παρέδωσε ο Βασίλης πρόσφατα στο αναγνωστικό κοινό.

του Θωμά Ν. Ζήση
Φιλολόγου και συγγραφέα

Δαψιλή και πολύτιμη, συμπυκνωμένη και λαμπικαρισμένη γνώση για αρχαίους πολιτισμούς της ανθρωπότητας προσφέρει το νέο του, υπό τον ανωτέρω τίτλο, βιβλίο ο αγαπητός συγχωριανός μας Βασίλης Μπρακατσούλας. Γνώση φιλοσοφημένη και συστηματικά οργανωμένη και δομημένη, παρεχόμενη με τρόπο καλαίσθητο και επαγωγικό, που εύκολα μπορεί να παρακολουθήσει κάθε φιλίστορας αναγνώστης και να ανανεώσει τις προσωπικές ιστορικές του γνώσεις, εμπλουτίζοντάς τες με πληροφορίες άγνωστες ίσως μέχρι τώρα σ' αυτόν. Γνώση ερανισμένη από τη μελέτη πλήθους βιβλίων «εν καιροίς χαλεποίς και δυσχειμέροις» για την προσωπική του ζωή και ανέλιξη. Γνώση επιστημονικά τεκμηριωμένη. Είμαστε βέβαιοι ότι ο αναγνώστης θα βγει πολλαπλά ωφελημένος από τη μελέτη του νέου τούτου βιβλίου του πολυγραφότατου Βασίλη, κατατάσσοντάς τον στη μερίδα εκείνων, για τους οποίους θα μπορεί να ισχύει στην πράξη ο σοφότατος λόγος «όλβιος όστις της ιστορίας έσχε μάθησιν».

Για όλους αυτούς τους λόγους και για τον καταβληθέντα συγγραφικό μόχθο εκφράζω τα ειλικρινή και θερμά μου συγχαρητήρια στον αγαπητό και υποδειγματικό για όλους μας Βασίλη και του εύχομαι «μακρότητα ημερών» και συνέχιση της δημιουργικής και πολύτιμης προσφοράς του στο κοινωνικό σύνολο.

Επιστολή του Δημάρχου Μουζακίου προς την εφημερίδα μας

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΤΣΟΥ

Σχετικά με το δημοσίευμα στο φύλλο της εφημερίδας «Τα Κανάλια Καρδίτσας», πρώτου τριμήνου του 2017, του Πολιτιστικού Συλλόγου των Καναλιωτών της Αθήνας, του συμπολίτη Αποστόλου Β. Κωστούλα, πρώην προέδρου του συλλόγου των εν Βόλω Καναλιωτών Καρδίτσας, με τίτλο «Ενέργειες Καναλιωτών για το χωριό», έχω να παρατηρήσω τα παρακάτω:

1. Είναι δημοκρατικό δικαίωμα του κάθε πολίτη να καταθέτει αιτήματα και προτάσεις προς τη Δημοτική Αρχή Μουζακίου, που αφορούν διάφορα θέματα.
2. Ως Δήμαρχος βρίσκομαι σε στενή συνεργασία με τους Προέδρους των Τοπικών Κοινοτήτων, για τον προγραμματισμό και υλοποίηση των έργων ενώ την τελική έγκριση για την χρηματοδότηση την έχει το Δημοτικό Συμβούλιο.
3. Τα έργα που προτείνονται στην επιστολή που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα σας, είναι και δική μας προτεραιότητα και θα προχωρήσουν ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του Δήμου μας. Εδώ να σημειώσουμε πως λογω της μεγάλης οικονομικής κρίσης που μαστίζει τη χώρα μας, τα έσοδα των Δήμων έχουν μειωθεί κατά 65%.

Τέλος, για όλα τα θέματα που αφορούν τα Κανάλια έχουμε άριστη επικοινωνία και συνεργασία με τον Πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας κ. Ζέκιο με στόχο τη βέλτιστη ιεράρχηση και επίλυσή τους. Οφείλω εδώ να συγχαρώ και να ευχαριστήσω τόσο τον πρόεδρο κ. Ζέκιο όσο και τα μέλη του Τοπικού Συμβουλίου για τις άοκνες προσπάθειες τους, σε μια πολύ δύσκολη περίοδο, στην κατεύθυνση της επίλυσης των ζητημάτων που αφορούν το χωριό και τους κατοίκους των Καναλιών.

Με τιμή
Γεώργιος Κωτσός
Δήμαρχος Μουζακίου

Την Παρασκευή 26 Μαΐου 2017 λάβαμε ηλεκτρονικά την ακόλουθη επιστολή του Δημάρχου Μουζακίου κου Γεωργίου Κωτσού, σε απάντηση της επιστολής προς την εφημερίδα μας του συγχωριανού μας κου Αποστόλου Β. Κωστούλα, η οποία δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο φύλλο αρ. 138, σελίδα 3, και αφορούσε στη βελτίωση της κατάστασης δρόμων που οδηγούν στους αγρούς.

Εκφράζουμε τις θερμές ευχαριστίες μας προς τον Δήμαρχο κο Γ. Κωτσό και δημοσιεύουμε την επιστολή του.

Η Επιτροπή της Εφημερίδας

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΜΝΗΜΗΣ

Τσιρώνης Ευάγγελος
του Κων/νου και της Ελένης

του Τριαντάφυλλου Δήμου

Αναμνήσεις από το παρελθόν έρχονται στη μνήμη μου και αναπολώ διάφορα πρόσωπα συγχωριανών μας τα οποία προσπαθούσαν με τον προσωπικό τους μόχθο να βελτιώσουν τις συνθήκες της ζωής, τα προς το ζην, τα περασμένα χρόνια που ήταν πολύ δύσκολα και τα αγαθά λιγοστά.

Στον αγώνα του βίου του ο άνθρωπος για να αποκτήσει τα αναγκαία αγαθά για τη διαβίωσή του επινοούσε διάφορα επαγγέλματα, όπως του υφαντουργού, του τσαγκάρη, του ράπτη και άλλα που δεν υπάρχουν σήμερα. Αισθάνομαι την υποχρέωση όμως να ζωντανέψω και να περιγράψω τις δραστηριότητες του αείμνηστου συγχωριανού μας Τσιρώνη Ευάγγελου, ο οποίος γεννήθηκε στο χωριό μας το έτος 1896 και απεβίωσε στις 12-7-1985 σε ηλικία 89 ετών. Έλαβε μέρος ως μαχητής στον πόλεμο της Μικράς Ασίας. Ήταν παντρεμένος με την Ευγενία το γένος Παπαϊωάννου Ανδρέα. Απέκτησαν έξι παιδιά, τον Κωνσταντίνο μηχανικό, συνταξιούχο ΔΕΗ, την Ελευθερία οικιακά, τον Δημήτριο καθηγητή Τεχνικού – Επαγγελματικού Λυκείου, συνταξιούχο, την Αφροδίτη ιδιωτική υπάλληλο, συνταξιούχο, τον Άρη και τον Κωνσταντίνο που απεβίωσαν σε μικρή ηλικία.

Ο μπάρμπα Βαγγέλης, όπως τον αποκαλούσαν οι περισσότεροι συγχωριανοί μας, εκτός του κυρίως επαγγέλματος του καπνοπαραγωγού, ασκούσε εκ παραλλήλου και το επάγγελμα του υφαντουργού. Είχε εγκαταστήσει στο ισόγειο του σπιτιού του

μια βιοτεχνική κατασκευή συναρμολογημένων οργάνων παραγωγής διαφόρων υφαντών προϊόντων, αργαλειό, και ύφαινε διάφορα μάλλινα αντικείμενα, τορβάδες, σακκιά, δισάκια και άλλα, τα οποία κυρίως χρησιμοποιούσαν οι γεωργοί για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων καθώς και τροφίμων. Τον διέκρινε η μεγάλη αγάπη και το μεράκι. Είχε μέσα του το αγαθό της ανθρωπιάς. Ήταν ανήσυχος και ήθελε να προσφέρει στο συνάνθρωπό του. Υπήρξε αγωνιστής στη ζωή και μάλιστα έλεγε ότι η εργασία είναι η χαρά της ζωής μου. Διακρίθηκε για τη σεμνότητά του. Επιτέλεσε στο ακέραιο τις υποχρεώσεις του έναντι των παιδιών του, τα οποία καταξιώθηκαν στην κοινωνία.

Ο αργαλειός του Βαγγέλη Τσιρώνη και τορβάδες στο Λαογραφικό Μουσείο Καναλίων

Ήταν αποφασιστικός και αποτελεσματικός. Ειδικότερα στην κατασκευή των τορβάδων ήταν ο μοναδικός και προσπαθούσε να εγγίζει το τέλειο ως προς την καλλιτεχνία της εργασίας του. Μάλιστα φημιζόταν ότι οι Καναλιώτικοι τορβάδες ήταν οι πιο καλαίσθητοι από απόψεως εμφανίσεως και αντοχής. Ο αργαλειός παραχωρήθηκε από τα παιδιά του στο Λαογραφικό Μουσείο του χωριού μας.

Διαμένοντας αργότερα στην Αθήνα ο Βαγγέλης Τσιρώνης υπήρξε ένας από τα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου των Καναλιωτών της Αθήνας. Έβλεπε πάντα με αισιοδοξία τη ζωή και τον χαρακτήριζε η απλότητα και η χιουμοριστική διάθεση σε όλες του τις ενέργειες.

Μου διηγήθηκε ο Θωμάς Ν. Ζήσης, ανεψιός του από την πρώτη γυναίκα του πατέρα του την Ολυμπιάδα, τα εξής: Γύριζε κάποτε από τα αμπέλια πίσω από τον Αη Λιά και περνώντας από το σπίτι τους κοντά στα πλατάνια, πήγε ίσια στο κατώϊ, πήρε μερικά αυγά και ύστερα κτύπησε και μπήκε μέσα στο σπίτι λέγοντας Πήρα λίγα αυγά από τις φωλιές: Είπα να μη σας βάλω σε κόπο: Τόσο απλός και κεφάτος ήταν ο μακαρίτης.

Από εσωτερική παρόρμηση απευθύνω στον αείμνηστο συγχωριανό μας Μπαρμπα Βαγγέλη ένα χαιρετισμό αγάπης και αναγνώρισης της προσφοράς του στον κοινωνικό στίβο.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

ΤΟ ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ Δ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ «ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΚΑΝΑΛΙΩΤΗ»

Ένας συλλεκτικός τόμος του Χρήστου Δ. Μαυρομμάτη

του Νίκου Ηρ. Ντρέγκα

Ευχάριστη έκπληξη αποτελεί η κυκλοφορία (Ιούνιος 2017) στον Βόλο από τον Χρήστο Δ. Μαυρομμάτη, Γεωπόνο, ενός συλλεκτικού και ογκώδους τόμου 566 σελίδων, σχ. 21x30, με τίτλο:

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Το ποιητικό του Έργο
Ο Στρατιωτικός,
ο Υμνητής του χωριού μας,
Ο Ψάλτης και ο Χρυσός Δωρητής του σπιτιού του
Ο ΞΕΝΩΝΑΣ ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
«Το Σπίτι των Αποδήμων»

Ο αείμνηστος Λάμπρος Δ. Παπαγεωργίου (1898-1993), Συνταγματάρχης σε τιμητική αποστρατεία, πήρε μέρος στη Μικρασιατική Εκστρατεία (1920 - 1922). Έζησε στην Πεντέλη Αθηνών και στη γενέτειρά του Κανάλια Καρδίτσας, όπου ασχολήθηκε με την ποίηση, εκφράζοντας την αγάπη του προς το χωριό και εξυμνώντας τις ομορφιές του τόπου και την αγάπη του στην πατρίδα και τη θρησκεία.

Στα γεράματά του η σύζυγός του Αμαλία, το γένος Στυλογιάννη από την Καρδίτσα, είχε εμπιστευθεί στον Καναλιώτη Χρήστο Μαυρομμάτη - για καλύτερη αξιοποίηση - τη μοναδική δερματόδετη συλλογή των δεκαοκτώ μικρών βιβλίων με ποιήματα και τραγούδια του Λάμπρου Παπαγεωργίου, έργο ζωής και προσφοράς σε όλους μας, τα οποία περιλαμβάνονται στον τόμο αυτό.

Οι τίτλοι των μικρών αυτών βιβλίων είναι οι εξής:

Της Πεντέλης τα κάλλη (Μάϊος 1947), Φτερουγίσματα, Στιγμές ιερές, Αξέχαστο χωριό μου (Κανάλια Καρδίτσας), Ποιήματα στα πεταχτά, 51 κοινωνικοί χαρακτήρες, 22 καλοί χαρακτήρες, Κοινωνικοί τύποι (τεύχη 3), Έξω στη φύση, Σαν την Ελλάδα μας (εθνικά ποιήματα), Τα παιδιά της Ελλάδος, Στην εθνική μας σημαία, Αλλού πουθενά (θρησκευτικά ποιήματα), Πόθος θείος, Γερονιάτια, Γερονιάτιες (αναμνήσεις).

Όλα τα ποιητικά δημιουργήματα αυτά είναι εντυπωσιακά και ωφέλιμα, ενώ ορισμένα προκαλούν στους Καναλιώτες ιδιαίτερη συγκίνηση και τιμούν περισσότερο τον ποιητή. Ενδεικτικά, αναφέρω τα εξής:

- Ο Βομβαρδισμός του χωριού μου (Κανάλια , 15 Αυγούστου 1943, τέσσερις σελίδες)
- Το χωριό μου καμαρώνω (τραγούδι με επτά τετράστιχα, που τραγουδούν οι Καναλιώτες)
- Γεώργιος Σωτήρης (Ο πρώτος Δάσκαλος των Καναλίων Καρδίτσας 1876-1880 από το χωριό Νεγάδες Ζαγορίου της Ηπείρου) ποίημα δέκα τετράστιχων, ενώ στην αρχή παραθέτει πολύτιμες πληροφορίες για δύο επιστολές του Δασκάλου το 1938, 1939 και άλλα χειρόγραφά του σχετικά με τα Κανάλια και τους Καναλιώτες.
- Τα ποιήματα για τους μεγάλους ευεργέτες των Καναλίων (Χρίστο Τέλλη, Αγαθοκλή Χαραλάμπους, Κώστα Γιδαράκο, Απόστολο Ι. Λιασκοβίτη, Νεοπτόλεμο Γ. Δήμου κ.ά.).

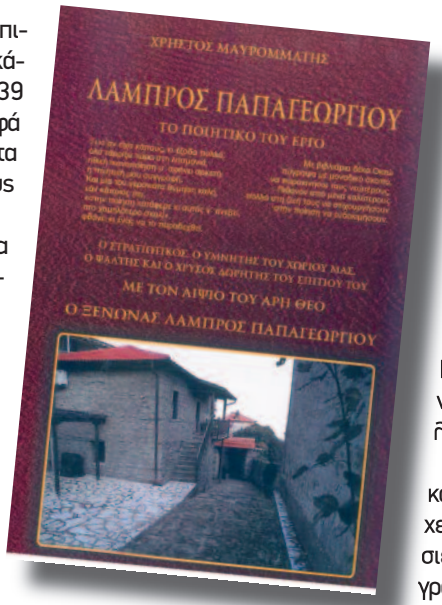

Ο αναγνώστης διαβάζοντας τα ποιήματα και τα τραγούδια του αείμνηστου Καναλιώτη Λάμπρου Παπαγεωργίου συγκινείται από τον χαρακτήρα και τα ενδιαφέροντά του, τα οποία μαρτυρούν την έμπρακτη αγάπη του προς όλους μας, για ένα καλύτερο μέλλον.

Εξάλλου, στον τόμο αυτό ο Χρ. Μαυρομμάτης παραθέτει και άλλα ενδιαφέροντα στοιχεία, όπως:

- Η ιστορία των Καναλίων και οι δραστηριότητες των κατοίκων - συνοπτικά.
- Διάφορα δημοσιεύματα Καναλιωτών με φωτογραφίες στην εφημερίδα ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ για το παραδοσιακό σπίτι και στη συνέχεια Ξενώνα «Λάμπρος Παπαγεωργίου».
- Βιογραφικά στοιχεία για τους Δωρητές: Άρη Γ. Θέο, Πολιτικό Μηχανικό και Κώστα Δ. Γιωτόπουλο, Μηχανολόγο - Ηλεκτρολόγο.

Παραθέτει επίσης και βιογραφικά στοιχεία, αλλά και δημοσιεύματα για το συγγραφικό έργο του Χρ. Μαυρομμάτη. Πραγματικά, ο εν λόγω συλλεκτικός τόμος είναι πολύτιμος, και τιμά προπάντων τον αείμνηστο Καναλιώτη ποιητή και δωρητή Λάμπρο Παπαγεωργίου.

Θα ήθελα να εκφράσω προς τον αγαπητό μου φίλο Χρήστο Μαυρομμάτη για την έκδοση του ιστορικού αυτού τόμου ποιημάτων, αλλά και στον Πολιτιστικό Σύλλογο των Καναλιωτών της Αθήνας για το έργο του Ξενώνα «Λάμπρος Παπαγεωργίου» ή «Σπίτι του απόδημου Καναλιώτη» τα ολόθερμα συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες μου για την προσφορά τους αυτή.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

«Ο Φιλελληνισμός και οι Αγώνες των Ελλήνων»

Έκθεση στη Δημοτική Πινακοθήκη Καρδίτσας

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κος Νικόλαος Βούτσης εγκαινίασε την έκθεση «Ο Φιλελληνισμός και οι Αγώνες των Ελλήνων» την Παρασκευή 16 Ιουνίου 2017 και ώρα 19:30, στη Δημοτική Πινακοθήκη Καρδίτσας.

Η έκθεση διοργανώνεται από τη Βιβλιοθήκη της Βουλής στο πλαίσιο της Διεθνούς Γιορτής Πολιτισμού «ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΑ», που πραγματοποιείται από την Ένωση Πολιτιστικών Συλλόγων Καρδίτσας, θεσμός ο οποίος φέτος συμπλήρωσε 50 χρόνια.

Στην έκθεση παρουσιάζονται ιστορικά και καλλιτεχνικά τεκμήρια για τον Φιλελληνισμό και την Ελληνική Επανάσταση. Αρχειακό και βιβλιακό υλικό από τις Ειδικές Συλλογές της Βιβλιοθήκης της Βουλής αφηγούνται τα φαινόμενα του περιηγητισμού και της αρχαιολατρίας, καθώς και του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, που θα διαμορφώσουν στη μεν Δύση το φιλελληνικό κίνημα, στον δε ελλαδικό χώρο την εθνεγερτική πορεία.

Ο Ελληνικός Αγώνας του '21 παρουσιάζεται μέσα από την ιστορική καταγραφή του σε εκδόσεις δυτικοευρωπαίων, καθώς και σε καταστατικά κείμενα του διαμορφούμενου νεοελληνικού κράτους (πρακτικά και ψηφίσματα των Εθνοσυνελεύσεων, συνταγματικά κείμενα) αλλά και στον τύπο της εποχής. Η προσωπικότητα και δράση του Γεωργίου Καραϊσκάκη αποτυπώνεται παραστατικά στη σχετική γραμματεία και εικονογραφία.

Άποψη της έκθεσης στη Δημοτική Πινακοθήκη Καρδίτσας

Επικοινωνία:
Β. Τζέλλα & Βασιαρδάνη, 43100 - Καρδίτσα
2441.0.79937 & 2441.0.79119
www.dimoskarditsas.gov.gr/?page_id=10983
pinakothiki@dimoskarditsas.gov.gr

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: Τρίτη κ΄ Παρασκευή: 9π.μ.-1μ.μ.
κ΄ 6μ.μ.-9μ.μ. (θερινό) / 5μ.μ -8μ.μ. (χειμερινό)
Τετάρτη, Πέμπτη κ΄ Σάββατο: 8π.μ.-2μ.μ.
Κυριακή κ΄ Δευτέρα κλειστά

Η εικονογραφείται με ψηφιακές αναπαραγωγές εικονογραφικών τεκμηρίων – από τις συλλογές της Βιβλιοθήκης της Βουλής και από τη Συλλογή Βαρκαράκη – για όλες τις πτυχές του απελευθερωτικού αγώνα των Ελλήνων και της θετικής υποδοχής του από τη Δύση.

Το Σάββατο 17 Ιουνίου 2017 και ώρα 11:00 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση για τον Φιλελληνισμό, με τις ομιλίες της Δρος Λουκίας Δρούλια, ομότιμης διευθύντριας ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, με θέμα «Η αναβίωση του ελληνικού ιδεώδους και ο φιλελληνισμός: Μία περιδιάβαση», και της Δρος Αλεξάνδρας Σφοίνη, εντεταλμένης ερευνήτριας του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, με θέμα «Η εικόνα των Ελλήνων στα φιλελληνικά φυλλάδια κατά την Ελληνική Επανάσταση».

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Μια ημερήσια εκδρομή στο χωριό μας Σκέψεις και εντυπώσεις

του Υψηλάντη Σαμαρά

Μ' αυτή την καλαίσθητη πινακίδα, δαπάνης του Συλλόγου Καναλιωτών της Αθήνας, υποδεχόμαστε σήμερα τους ταξιδιώτες στον Αϊ-Λια, στο δρόμο που συνδέει το χωριό μας με τη Λίμνη Πλαστήρα

Μετά από πολλούς και διάφορους προγραμματισμούς ως προς το χρόνο, την ημέρα, τη διάρκεια, τη διατροφή και τη διανυκτέρευση, αποφασίσαμε τελικά να κάνουμε μονοήμερη εκδρομή με την οικογένειά μου στο χωριό.

Ξεκινήσαμε από την Αθήνα το Μεγάλο Σάββατο στις 10.30 π.μ. με οδηγό τον γιο μου, τον Βασίλη. Το ανοιξιάτικο περιβάλλον, το καλό οδικό σύστημα κατά το μεγαλύτερο μέρος και η μικρή κίνηση, λόγω της ημέρας και ώρας, έκαναν το ταξίδι μας και εύκολο και απολαυστικό.

Φτάνοντας στον καναλιώτικο δρόμο κατά τη 1.30 μ.μ., θεωρήσαμε σκόπιμο να περάσουμε από τα ντάμια, στα Κατσιούργια, για να πάρουμε μια γεύση εξοχής και αγροτικής ζωής. Εδώ έζησα την αγροτική ζωή στα παιδικά μου χρόνια και οι μνήμες από τον τόπο αυτό είναι ανεξίτηλες. Στα ντάμια το θέαμα με το ανοιξιάτικο, ήρεμο και ολάνθιστο περιβάλλον ήταν καταπληκτικό. Εμφανής όμως ήταν η απουσία πάσης φύσεως γεωργικής δραστηριότητας, με τα χωράφια ακαλλιέργητα. Τα εναπομείναντα ντάμια ήταν ακατοίκητα και ετοιμόρροπα. Η ερήμωση της περιοχής επιβεβαιώθηκε στη βρύση, στα Κατσιούργια, βλέποντας τη θέση πάρκινγκ αυτοκινήτων χορταριασμένη και απάτητη.

Αποχαιρέτησα το μισογκρεμισμένο ντάμι μου και πήρα μαζί μου για ενθύμιο μια σπασμένη και λασπωμένη χτένα που τη χρησιμοποιούσε η μάνα μου. Κάποια άχρηστα πράγματα, μηδαμινής αξίας, είναι ίσως για κάποιον άλλον ανεκτίμητης αξίας. Αυτή είναι η ομορφιά της ζωής, με ευαισθησία, αγάπη και αδυναμίες.

Κατά τις 2 μ.μ. μπήκαμε στο χωριό και καθίσαμε στην πλατεία. Χαιρετηθήκαμε με πολλούς συγχωριανούς μου και ιδιαίτερα με φίλους, συνομήλικους, γείτονες και συγγενείς. Σε κάποιες περιπτώσεις υπήρξε δυσκολία να γνωρίσει ο ένας τον άλλο. Αλήθεια, πόσο υλοποιήσιμη είναι η ιδέα να καθιερωθεί ειδική ημερομηνία συνάντησης των απανταχού Καναλιωτών; Η συνάντηση αυτή θα μπορούσε να είναι προγραμματισμένη, εμπλουτισμένη με πολιτιστικές και άλλες εκδηλώσεις και συντονισμένη με όλους τους συλλόγους και φορείς.

Το μεσημεριάτικο φαγητό το απολαύσαμε στην πλατεία. Η εξυπηρέτηση ήταν άριστη και τα εδέσματα εκπληκτικά. Το τρεχούμενο νερό από τις βρύσες της πλατείας συμπλήρωναν το μενού. Με αυτό το νερό επέζησαν γενεές γενεών και δεν είναι τυχαίο ότι το τραγούδι «βρύση μου μαλαματένια» έγινε «εθνικός ύμνος» των Καναλιωτών. Σήμερα όμως τα πράγματα είναι διαφορετικά και το νερό είναι αναξιοποίητο.

Μετά το γεύμα περπατήσαμε στον κεντρικό δρόμο του χωριού μας, απολαμβάνοντας διαφορετικό τοπίο από θέση σε θέση. Κατά τις 4.30 μ.μ. πήραμε τη διαδρομή για τη Στρατώνα. Στη Βούλια, ανηφορίζοντας το δρόμο, το θέαμα ήταν διαφορετικό από αυτό των παιδικών μου αναμνήσεων. Τότε η βλάστηση δεν ήταν πυκνή και αραιά και που έβλεπες καμιά πουρδαλιά, κουτσουπιά και γκορτζιά. Τα πολλά ζώα, που βοσκούσαν γύρω απ΄ το χωριό, δεν αφήναν περιθώριο για να ευδοκιμήσει η βλάστηση. Γενικά το χωριό μας ήταν άδεντρο, εκτός απ΄ την περιοχή που λεγόταν «πάνω και κάτω πεύκα».

Φτάσαμε στην κορυφογραμμή στη Στρατώνα για να δούμε από άλλη οπτική γωνιά το χωριό μας, το θεσσαλικό κάμπο και τα βουνά των Αγράφων. Η θέση αυτή είναι ιδανική για μια πανοραμική θέα. Δυστυχώς η δασική υπηρεσία τοποθέτησε στην καλύτερη περίοπτη θέση μια δεξαμενή, ενώ θα μπορούσε να την τοποθετήσει σε άλλη μεριά για να εξυπηρετεί τις δικές της ανάγκες.

Ο χώρος στην περιοχή της Στρατώνας μού είναι ιδιαίτερα γνώριμος, γιατί μέχρι το 1959 το σπίτι μου βρισκόταν εκεί κοντά και βοσκούσα τα ζώα μου. Κάθε μεριά είχε και τ΄ όνομά της. Λέγαμε, π.χ.: Σήμερα τα γομάρια τα μακροσκοινίσαμε στο τρίτο μανίκι (παρακλάδι δαντελωτής οροσειράς). Τα ζώα έπιναν νερό από τον άμπλα (πηγή νερού) του Σαμαρά, που βρίσκεται εκεί που είναι σήμερα μια πέτρινη δεξαμενή. Τον άμπλα αυτόν τον ανακάλυψε ο πατέρας μου. Ο πατέρας μου είχε ιδιαίτερη εμπειρία στον τομέα αυτόν, αφού κάθε άνοιξη στο χωράφι, στην Κρύα Βρύση, έπρεπε να εντοπίσει και να αξιοποιήσει δυο πηγές, γιατί χρειαζόταν το νερό κατά στη θερινή περίοδο.

Κατά τις 4.45 μ.μ. κατηφορίσαμε από τη Στρατώνα και πήραμε το δρόμο για το Φανάρι. Μετά το τρανό το ρέμα, υπήρχαν καναλιώτικα αμπέλια που, στα γυμνασιακά μου χρόνια, κάναμε μικρές εφόδους για κανένα σταφύλι. Σήμερα βέβαια δεν υπάρχει ούτε ίχνος αμπελιού. Ο δρόμος τότε δεν ήταν ασφαλτοστρωμένος και πηγαίνοντας στο σχολείο πηδάγαμε από πέτρα σε πέτρα για να μη λασπωθούν οι γαλότσες μας.

Περάσαμε από το Φανάρι, χωρίς να σταματήσουμε, και φτάσαμε στον Πύργο. Τα μεγάλα γέρικα πλατάνια, ο χαρακτηριστικός ήχος απ΄ το τρεχούμενο νερό και η ωραία εκκλησία των Αγίων Αποστόλων δίναν το στίγμα της περιοχής. Η φωτεινότητα ήταν περιορισμένη λόγω της πυκνής βλάστησης και της ιδιαίτερης θέσης που είναι απόσκια. Ένα διαφορετικό περιβάλλον σε σχέση με τα Κανάλια όπου εκεί δεν υπάρχει υγρασία, η θέα είναι καταπληκτική και η ηλιοφάνεια πολύ μεγαλύτερη.

Κατά τις 5.15 μ.μ. πήραμε το δρόμο για την Καρδίτσα αλλά σκεφτήκαμε ότι ένας καφές στη Λίμνη Πλαστήρα θα ήταν απολαυστικότερος. Πηγαίνοντας στη λίμνη, υπήρχε μια πινακίδα που έγραφε: Προς Άγιο Ακάκιο και προς Κανάλια. Καταλάβαμε ότι θα μπορούσαμε να ερχόμαστε κατευθείαν από τα Κανάλια εδώ. Την επόμενη φορά θα δοκιμάσουμε και αυτή τη διαδρομή. Ευχόμαστε ο δρόμος αυτός να είναι το έναυσμα για προσέλευση τουριστών στο χωριό μας.

Μείναμε για μισή ώρα στη λίμνη. Ήπιαμε τον καφέ μας και απολαύσαμε το πλούσιο θέαμα που θυμίζει ελβετικό τοπίο και πήραμε το δρόμο της επιστροφής για Αθήνα, όπου φτάσαμα στις 9.30 μ.μ. περίπου.

Συμπερασματικά, μια ημερήσια εκδρομή στο χωριό μας είναι υλοποιήσιμη και μπορεί να δώσει αρκετή γεύση από τις ομορφιές του χωριού σε συνδυασμό με τις γύρω περιοχές.